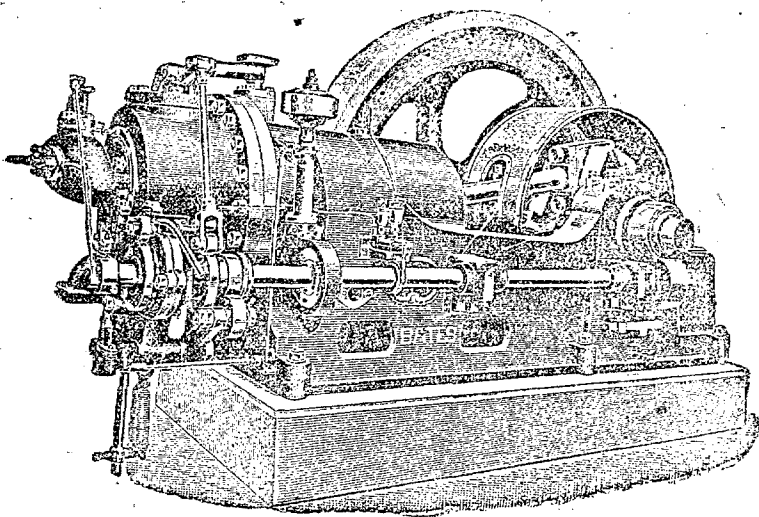

308887

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. { టెన్న్ పట్టణము 1917 సం॥ ఫి బ్ర వరినెల 6 వ తేది మంగళవారము } No. 258
 సంపుటము. 3. { న శ నా మ స ం వ త్స ర మా ఘ మా స శు ద్ధ పౌ గ్ల మి గెం. } { సంచిక ౨౫౮ }

బేటుగోల్డ్ మెడల్ శెమిడిశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

ఈక్రొత్త టయిపు ఇంజనులు యెటువంటి చిక్కినయిన క్రూడ్ ఆయిల్ నొసటను సుమారు ఒకమాసము జేవరయి జరు విప్పి శుభ్రపరచ నక్కరలేకయే మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులవలె యెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కరలేక వాటికొరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్ యొక్క గమము మాత్రము యీ యింజనులు తీసికొనుచు వాటికంటె వేయిరెట్లు తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్రములు మొదలు 55 గుర్రముల పవరువరకు పీట్టయొక్క స్పేరు సామానులు సహాయ ప్పడును ప్రాథమిక సిద్ధముగా నుండును.

109-141. ఎ. యల్. శాస్త్రి అండు కో., ఇంజనీర్లు, మదరాసు.
 (బొంబాయి:—తెజనాద్. గజనంద్)

ఆంధ్ర రాష్ట్రముకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడిన

“ఆంధ్ర శిగరెట్టు”

615 (కోడిపుంజు మార్కు గలవి)

ఈశిగరెట్టు ఆంధ్రరాష్ట్రమున వెలసిన మేలైన పొగాకుచే ఆంధ్రులగు మానవజాతి తయారుచేయబడి, అనేకులచే మెప్పించబడినది; కాన పీనిని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయులగు మిగిలిన అభిమానించి, ఉపయోగపరచి గుజాగుణముల నరసి, మీ స్నేహితులకును పరిచితులకును దెల్పుచు భాగ్యము. ఈ క్రింది అడ్డముకు వ్రాసిన విషయములు తెలియనగును.

యూనివర్సల్ టుబాకో కంపెనీ,

6, జనరల్ ఫీటర్సరోడ్, మాంటురోడ్ పోస్టు, మదరాసు.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

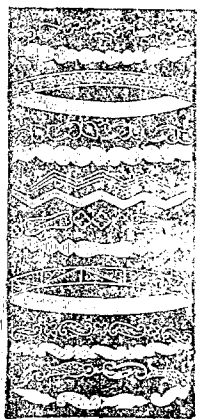
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మరాపు వర్తకులు.

25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తంలివిలాసము: “ఉమ్మడియార్” మద్రాసు.

ఈపట్టములో కనుపరచినట్టి అనేక విధములైన గాజులునమ్మకముగా సవరముబంగారులో తయారు చేయబడి యున్నవి. వలయువారు మాకు వ్రాసిన గాజులరకములన్న అయిలకు మజారిల విషయముల క్యాటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మావద్ద బంగారు గల్లతోడాలు, గెట్టితోడాలు, గెట్టిశీలు ఉంగరములు, రాళ్ల పుంగరములు, డాలర్లు, గడియారపు గలుసులు, కాసుల పేర్లు, వెండిసగలు అనేక

విధములైన వెండిపాత్ర సామానులు వాడనయ్యవి.

నాణ్యమైన నగలుపూచియివడును.

598

అమృతాంజనము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల బారదొలును. వాయువుపోట్ల పోగొట్టును. వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు.

తామర తైలము.

వెల బ్యా 1-కి 0-4-0

మా తామర తైలము ఒక్కడెవ్వను నాలుగు అణాలకుకొనినాల్గునైదు సారులు రాచిన యెడల తామర నిర్మూలమును నయము కాని యెడల మీ నాల్గు అణాలు తీరిగి తీసికొని వచ్చును.

మోహిని తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును, కండ్లకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు గలుగుటకును తరిపేయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేవనలుచేయునో అవి తెలిపి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యీయంశముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, మూడోవీయలో దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించిపంపబడును. ఆందులకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు మార్చి నెల 1 వ తేది నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 28 వ తేది గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశూరి విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాకొనంబడును. ఈక్రింద సుదాహరించువారికి వ్రాసికొనుడు

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149, Broadway Madras.
 Telegraphic Address:— “GALY” Madras.

సునసార చంద్రిని:— ఇది ఎరువు, పలువురు మొక్కలకు అంతు శ్రీ గోగములను, శ్రీల కుసును వ్యాధులను తీర్చుటకు చూపును. 2 సీసాలు చాలును. సీసా 1-3 కు 1-4-1/2. వి. పి. ఖర్చులు చేయ.

ఆయుర్వేద సమాజ్, పొందూరు, గుంటూరుజిల్లా.

దొంగలు! దొంగలు!!—తెండి తెండి, ఆంధ్ర చుట్టూ జరుగుచున్న దొంగదండలు వింటుంటే దొంగలకలలో చిక్కండి. ఇదిగో వాండ్రు జయించే పద్ధతులు. చదివి నేర్చుకోండి. ఒక్కొక్కటి వేల రూ. 0-4-0. తయారైనపుడెల్ల వీ. పి. గా ఒక్కొక్కటి పంపుచుండెదము. దక్షిణానులు వెంటనే పంపండి. భారతీ వేర్ హౌస్, ఏలూరు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయిల్ పులు - ఫిలుము - డేరాలు - గ్యానుడి పులు - బొమ్మల కాళ్లు - గారడే పుస్తకములు విక్రయించెదము. కాట్టలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరపు అండు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

కూరగాయల, పువ్వుల విత్తులు.

పండ్లపెట్టె మొక్కలు, సంపంగి, రోజామొదలగు మొక్కలు మా కడ్డ దొరకును. కావలసినవారికి ఇంగ్లీషు కన్నడము భరల పుస్తకము ఆర్థికా ప్రాంతము పంపించువారికి పంపబడును.

విలాసము:— యం. ఓబళ్ళప్ప అండుబదర్పు. 588 బసవనగుడి, బెంగుళూరు సిటి.

ఇందుమతీ పరిణయము.

కుమారకూర్మటి కృతాంధ్ర కావ్యము రు. 0-10-0
అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయము సంస్కృతాలంకారశాస్త్రము రు. 2-0-0
చైతెంటిని ఏకకాలమున గోరువిద్యార్థులకును, పుస్తక భాండాగారములకును, సగము వేల. ఈమార్పునెల ఆఖరునరకు మేనేజరు, మునునూరు యస్టేటు
528 మాజీడు, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనం డిపోవారి దివ్యోపధములు

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0
కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0
రసభస్మము తులం 1-కి 0-10-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ... 0-12-0
సుంకుకు నూనె సీసా 1-కి ... 0-6-0
కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ... 2-0-0
గోరోజుము, మంచిది ,, ... 7-0-0
సచ్చక్కరూరం ,, ... 2-0-0
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి అండ్ ముద్రాన్.

క్రికెట్ మైదాన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము.
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కాగితాలయము.
పోస్టు బాక్సు 212, హైదరాబాదు.

పెలైన మద్రాసు నస్యము.

ఆంధ్రదేశమునందే వలచే ఉపయోగపడ బడుచున్నది.
24 పులములు గల కేసు 1-కి 1-14-0
12 ,, ,, 1-కి 0-8-0
120 ,, ,, 1-కి 3-4-0
సుంకుకనకము బాడ్డి 1-కి 0-4-0
ఎ. ఎస్. యశోదానందకా కంపెనీ,
5, గోసాపామెలు నందు, బార్లీటవుక్ నగరాను.

నీవు క్రొత్తమిల్లు పెట్టదలచెదవా? మేము ఏమిల్లులైనా నానకే ముఖ్యముగా విద్యార్థులకు కాలవసనసామానులను విద్యమునందు మరనుండి కానుగ్గు ఫర్నేసు ఫైరు బ్యాంకులకు సహకార చేయుచుము. వీ. గోపాలనాయక్ అండుసన్ను, బేసిక్ ఫౌండ్రీ మద్రాసు. 557

భక్తి

ఏ హిందూ గాని చేయక సమస్త ప్రాణులయందును ప్రేమగలిగి, నశ్వరంబు లయినవా రే శ్రేష్ఠతత్వమును, భగ్య తత్వమును, ప్రత్యక్షానుభవముగ గ్రహింపగలరు. సత్య, శాంతి, భూత, దయాది నష్టణంబులు లేక చేసిన తపములు, పూజా ర్చనలు, ఉత్సవములు, భగ్యములు, దానములు మున్నగు బాహ్య క్రమ కలాపములు వ్యర్థములు. పరాత్పరంబు పీఠీకాది బ్రహ్మపర్యంతము గల ప్రతి వస్తువునందును గలంబు. కాని, ఏ వస్తువు సద్వినియోగముగ యుపయోగింపబడుచున్నచో, సత్యసంపదయినవాడెవ్వరగులబో. యజ్ఞివారియందును, అజ్ఞి పదాధ్యనుందును, తేజఃపుంజ మై పరాత్పరంబు ప్రకాశించుచున్నాడు. తదితరములందు, అజ్ఞానాంధకారంబై యున్నాడు. ఇట్టివారికి, దూషకముయొక్క రహస్యముగాని గుర్రాదగాని తెలియదు. వీరే సర్వవాహి గాల్గిబాటులై చరించు వారు. వీరి కేవలయందు సుతానామండదు. కాన నూన పులారా! నిత్యకాశ్యత పదాధ్యమున చేరవలయునన్న బ్రహ్మమును ప్రత్యక్షపాదాత్మాధ్యము చేసికొనవలయునన్న బ్రహ్మ మాహాత్మ్యమును గ్రహింపవలయు నన్న సత్యమును ఆనుష్ఠించుట దిక్కు నేలు పథంబులేదు. ఇదియే భక్తి. వాడే భక్తండు. పురుషార్థంబుల గ్రహింపగల శక్తి మనస్సునకు గలదు. ఇత్యదియే బంధమోక్షంబుల తేటికిని కారణభూతంబుయినది.

శ్లో॥ మనవీర మనుష్యాణాం కారణం బంధ మోక్షయోగి॥
యదైక్యతీతమణామయ లుక్తోపింతుమిన్నవి. సత్యశాంత భూతదయాది నష్టణంబుల ననుష్ఠింప వలయునన్న మనస్సును వశపర్చుకొన వలయును. కాన దీనిని గురించి నొచ్చించుచును

మనస్సుయొక్క చర్య.
ఇది మహాచంచలమయినది. సర్వకాల సర్వార్థంబుల యం దేజేరియొక విషయమును జింతించుచుండును. కాని యొక నిమిష కాలంబైనను విక్రాంతిగనుండును. చక్రంకల్పంబులుగాని దుస్సంకల్పంబులు గాని దానినండి నిరంతరము బయలు వెడలుచు నేయుండును. ఈ శక్తివలన యుక్తాయుక్త పరిజ్ఞానమును, పుణ్యసాపవచక్షుణమును గోవరించును. దీనిని యశ్చేష్ఠగ విడిచితిమేని యుద్రియంబుల కధీనంబై, కామ క్రోధంబుల బలవలచి, అహంకార మనుకారంబుల వృద్ధిచేసి సాపత్రుక్రూరల క్రోధింబి యగోగతిఁ బొందించును.

మనోనిగ్రహమువలన గలుగు లాభములు
మనము యుక్తరీతిని మనస్సును ఉపయోగించు కొందుమేని కాలక్రమమున భృద్రియంబుల జయించి వివేకము పుట్టించి, దుఃఖిభూతము మోక్షావేదనము పోగొట్టి సత్యకావభూతయోగి సుఖంబుల వృద్ధిచేచి భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్యంబులను కల్పించి, కాశ్యతానందమైన ముక్తిసాధంబు నెక్కించును. విషయాసక్తంబగు మనసు, బంధసేతు నగును. అట్లు కానిది మోక్షసేతు నగును.

శ్లో॥ “బంధాయ విషయాసక్త ముక్త్యనిర్విషయం.”
మనోనిగ్రహ విధానము.
శ్లో॥ “సంకల్ప ప్రవచాన్ కామాం ప్రవైష్య సర్వాసశేషతః”
మనవై వేంద్రియ గ్రాహం వివియమ్య సమం తపః శతైశ్చైవ రహకమేత్ బుద్ధ్యాశ్చ తి గృహీతమా ఆత్మసంస్థం మనకృత్వా కించదపి చింతయేత్॥
“సంకల్పమువలన గలుగు సమస్తమైన విషయాశల నిశ్చేదముగ విడచి మనస్సుచేత సర్వేంద్రియములకు విషయ ములలో నుండి త్రిప్పి వైర్యసాహసములచే స్వాధీనము చేసి కొనబడిన బుద్ధిచేత మనస్సును ఆత్మయందు నిలిపి మెల్లమెల్ల గ వశపరచుకొనవలయును.

మరియు రెండువిధములచేత మనస్సును స్వాధీనము చేసికొనవగును. 1 అభ్యాసముచేతను 2 వైరాగ్యముచేతను.

శ్లో॥ “అభ్యాసేన తుకాంతేన , వైరాగ్యేన చ గృహ్యతే॥
అభ్యాసము.

సత్యైశ్వర్యం సదా కోరు జీవియొక్క ఆత్మ శక్తి వృద్ధిపొందగలదు. ఏలయన దినమున కొకపర్యాయంబైనను వైర ప్రాగ్గణముచేసి వాడు సద్వృత్తిని మెలఁగువాడు పరిశుభ తతో మెలఁగుచుండును. ఈవిధముగ సులువులనలన క్రమక్రమముగ మన శక్తియొక్క దుష్టత్వము తగ్గును. అప్పుడు వికసిం చిన పద్మముట్లు చిత్తము వికసించి యానందాభియందు నోల లాగును. అత్యుత్తమ జీవికి అంతురించును. ఇట్లేనంబుననే ప్రేమలగు శోభనపరంపరలు బయలు వెడలును. అత్తురణంబున యుగ యాత్మశక్తి సాహాయ్యముతో రెండింతల కాలమును భా

వ్యాప్రపంచమునుండి త్రిప్పి ఆంధ్రరాక్షసిత్వము నిల్వనలయును. కాని వృద్ధిలోనికి వచ్చితిమను సహజాభావముతో అనుదినము చేయు నాధ్యాత్మిక కాలమును సర్వంపజనదు. అట్లు స్థితివికలయెడల మాయమనస్సుకోసన పరంపరలు దానిసన్ను, పరలను వలయు స్వాధీనములను గానించి యగోమయుగ జేసి యగోగతినిబొందించును. ఇటు లగోగతి సుందరంబుటగు గాను మెలఁకువ గలిగి మనస్సును మనశ్శయంబు గుంచుకొన వలెను. ఇట్లు మనశ్శయి దాని చిత్తము వచ్చినట్లు పోనీయక పరబ్రహ్మముత్వము నిలుపుటకే యభ్యాసమని పేరు.

యనవుడు తాజేయున దంతయు స్వార్థితములుగ నెంచక, జగత్తును, జగత్తునందలి ప్రతి పదార్థమును, జగత్తును ప్రతి కాశ్యమును బ్రహ్మయయముగ నాదుకొనుచు, సత్యైశ్వర్యములను సత్యహృదయ జరుపుకొనుచుండ వలయును. ఇదియే భక్తి. ఈ యనుష్ఠాన భక్తిని జెందినగాని బ్రహ్మైశ్వర్యమును, గుర్తెరిగి ముక్తిసాధంబును బ్రవేశింప జాలడు.

ఈ భక్తి ద్వైవిధంబు. 1 అనన్యభక్తి. 2 ఏకాంతభక్తి.
శ్లో॥ సర్వ భూతాత్మకో నారాయణః అనియు శ్లో॥ ఏకో నారాయణః ఆనుభవతులనల సర్వమును నారాయణుండునర్వమును నారాయణనిర్మితము. సర్వభూతములయందు సర్వమును ప్రకాశింపజేయుచు సర్వసాక్షియైనవాడెవ్వక నారాయణుండు. అతనికన్న నర్వంబు లేదని చూచుట ఆనన్యభక్తి.

ద్వితీయంబైన యేకాంతభక్తి యెట్లునన, ఇట్టి అనన్య భక్తి గలిగి దృఢచిత్తంబున తన మనవీరము నాత్మవ్యూహంబుగ సర్వము నెఱిగి సచ్చిదానందుడైన నా బ్రహ్మను, యా పరమేశ్వరుని, యా సృష్టి శీలి లయ కారణభూతుని, ఏకాంతచిత్తమున నిశ్చలమైన బుద్ధితో, జ్ఞాననేత్రముచే గాంచి నిత్యానందమును జెందుట.

భోగరాజ భర్మగారి.

క్రికెట్ మైదాన గోపాలకృష్ణ గోవరేని త్యాగిగా కనిపిస్తాడనుటకు కాంక్షను నాయకులు నగు ఆమీనుష్ఠిగు త్యాగిగాను విషన్వయవలన తనినాయనాడు తొంబయి నగరమున చనిపోయి. వారి వయసు 68 వర్సములు.

ఆట ఆరంభము! ఆట ఆరంభము!!

1917 సం॥ 9 వ తేది శుక్రవారము

రాత్రి 9-15 గంటలకు

హారంసన్ సర్క్స్.

గొప్ప యెడవిన్నగముల చమూహము.

కోట మైదానములో ఆట జరుపబడును.

ఇదిగతకు ఈ ప్రాంతమునందు ఇటుకంటి ప్రదర్శనము చూచియుండరు. ఇందులో సంబంధపడిన ఒక్కొక్కరి సాయ ర్థము ఇంకని చెప్పవలయుకాదు.

ప్రతిదినమును ప్రాంతము మార్చబడును.

మతీము, మాయెక్కు, యేనుగులు, సింహములు, పులులు, ఎలుగుగొడ్డులు, ఇంక ననేకములకు అడవి వృగములు చేయు వేకులకు చూచి విక్రయి నంతింపవలదగినవి.

మాయెక్కు అరబ్బి గుట్టుమును, మట్టగుట్టుములును చేయు వేకులకు చూచి విక్రయి నంతింపవలదగినవి.

ఆకాశసౌకలో మీద ఎగురుటయును, ఉంగరములో చేయు వినోదములును, మొదటితరమైన పాటలు ఆటలును, గుట్టుముమీద సవారీచేయు వేకుయందు, అపాయకకమైన సాధనములును, హాస్యగాండ్ర సామర్థ్యమును తంతిమీద నడచుటయును, గారడీవిధ్యలును కడు వేగముగా నుండును.

ఇదియే మంచితరుణము. చూడ తప్పవలదు.

మాటిసీలు: ప్రతి బుద్ధివారము, శనివారము, సాయం త్రములలో 3 గంటలకు తిలుపులు తీయుచును; ఆట 4 గంటల నుండి ప్రాంతంభింపబడును.

ఈసమయములో గాల్గురకు అగ్రాంతియబడును.

టోకెట్ల వివరములు.

6 సీట్లు గల వెట్టె	రూ.	20	0	0
ఒకసీట్ గల వెట్టె	రూ.	4	0	0
మొదటి కుర్చీలు	రూ.	8	0	0
రెండవ కుర్చీలు	రూ.	2	0	0
ప్లాన్సు	రూ.	1	0	0
గాలరీ	రూ.	0	8	0

W. హార్లెన్స్, C.H. మూన్,

ప్రొవైజర్స్. శ్యామసుందరము.

R. ఆల్బన్ & W. సై నుర్పు, ఏజన్టులు.

స్థానిక వార్తలు

(౧)

జరుగబోవు సభలు మున్నగునవి.

క్రింద 7 బుధవారము

జాబ్బిటపల్లి బాలికా పాఠశాల } సాయం. 5.
బహుమాన ప్రదానోత్సవము.

క్రింద 11 ఆదివారము.

ఎగ్గుబు బాలికా పాఠశాల 8 వ } సాయం 3.45.
వాషీ శోభనము

నిన్నటి యువయము కండిత మోతగ్య గారు విద్యార్థి జనుల సభయందు గువ్వసించిరి.

గౌ. సర్ ఆర్థర్ లాల్ గారు చెన్నపురియందలి నిధికి 1000 రూపాయల సొంతిరి.

పి. కేశవప్రసాద్ గారిని ప్రభుత్వమువారు జైలుల కాగన సభాసభ్యునిగా నియోజింప యోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

సర్. ఎస్. నికల్సన్ గారు

ఈ సగరమున సర్ ప్రెజిడెంట్ నికల్సన్ గారిని పొరిట్రా మిక సంఘమువారు పరిశీలించిరి. వారి విచారణ 4 గంటలు పట్టెను. చేపలుపట్టుట మానేచేయుట క్రొవ్వుతీయుట మున్నగు పరిశ్రమలనుగూర్చి వారు చెప్పిరి.

పల్లికు సర్వీసు కమిషను:— కేపటి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు దక్షిణ హైందవ వ్యాపారసంఘము వారి స్థలమునందు మద్రాసు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారును, మద్రాసు స్వరాజ్యసమితివారును, మద్రాసు మహాజన సభవారును, సభచేసి పల్లికు సర్వీసు కమిషనువారి తీర్మానముల సందర్భమున తమ ఆక్షేపణలను తెలిపెదరు.

వాణియం బాడి మహమ్మదీయ విద్యా సంఘము:— జనవరి 28 తేదీ హజీమాన్ వీజియన్స్ వారును, మహమ్మదీయ సాహెబుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగిన సంఘ సభయందు మద్రాసు ఇస్లామియాకు సంబంధించి యందునట్లు వారి యంబాడియందు ఇస్లామియా కళాశాల నొక దానిని స్థాపింప వలెననియు ఉస్మానియా కళాశాల కని జనాబ్ గులాం అహమద్ సాహెబు గారును గౌ. యూజుఫ్ హసీన్ సర్వీస్ సాహెబుగారును వై జాముగారి సహాయము గోరుట ఆక్రమము గనుక వై జాము గారియ్య భనసాహాయ్యమును నిషేధింపవలయు ననియు తీర్మానించిరి.

చెన్నపురి విశ్వప్రసాదు

ఏలూరు నుండి యొక విశేషము డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— చెన్నపురి విశ్వప్రసాదు హిందూదేశ ముఖ్య క్రైస్తవ గురువును ఈ కాల 1 వ తేదీని ఏలూరుకు వచ్చి ఆ గిరీశు మిషను ఉన్నత పాఠశాలకు దర్శించి ఏలూరు నందలి క్రైస్తవ దేవాలయమునందు 800 నుండి పంచములకు క్రైస్తవ మత దీక్ష నొసంగిరి. ఏలూరు పురవాసుల కై నమ, నిన్ను జాత్యుద్ధాధిక సంఘమువారి కై నమ ఈ విషయము ముందుగా తెలియదాతేను. ఇంతమంది స్వర్ణదేవులకు రహస్యముగా క్రైస్తవమతదీక్ష నొసంగుట పురవాసుల క త్యాగహమును సంతాపమును ఆత్మవ్యమును గలిగించినది. ఇంకముందైనను ఇట్టి విషయములు జరుగకుండునట్లు పురవాసులు ఏర్పాట్లు చేయుట కాలోచించుచున్నారు.

రెకరెండు టానర్ గారును వారి సతీయు 2 వ తేదీని విశ్వప్రసాదుగారికి ఇతరులకును విందు చేసిరి.

స్కూలు కాజా కోర్టు

స్కూలు కాజా కోర్టులోని న్యాయాధిపతి రావుబహదూరు వరదరాజులనాయుడు గారి వద్దను ఆభ్యాస మొనరించుచున్న న్యాయవాదు లందరును స్కూలు కాజా కోర్టు న్యాయాధిపతులును గలసి నిన్నటి యువయమున నొక ఛాయాపటమును తీయించుకొనిరి.

రావుబహదూరు వరదరాజులనాయుడు గారు గోదావరి జిల్లా జడ్జిగా నియమింపబడి నందున వారికి బదులు ఏ. సాంబమూర్తి అయ్యరుగారు స్కూలు కాజా కోర్టు జడ్జిగా నియమింపబడిరి. సాంబమూర్తి అయ్యరుగారు నిన్నటి యువయము తమ నూతనోద్యోగమున జేరిరి.

మద్రాసు ప్రాంతము

క్రిమినల్ విచారణలు.

యస్. సదాశివరావుగారి ఇంట 28½ రూప్యముల విలువజేయు పట్టు చీరలను పొన్న స్వామియనువాడు నవంబరు 1 తేదీని తప్పించెను. నేరస్థుడిదివరకు నాలుగుపాల్ల శిక్షనొందియుండెను. నేరస్థునికి శ్రీవారు 3 వత్సరముల కఠినశిక్ష విధించిరి.

ఆరోగ్య స్వామియనువాడు రైల్వే మెయిలు సర్వీసు యం. డివిజనులో మూడు రూప్యముల విలువగల కాకోవాస్ గుడ్డలను దొంగిలించెను. ఆరేడేవరకు కైదుపర్చాయములు శిక్ష వొంది యుండెను. ముఖ్యన్యాయమూర్తి ఆరేనికి 3 వత్సరములు కఠిన శిక్ష విధించి అనంతరము 2 వత్సరముల కాలము పోలీసువారి చికిత్సలో నుండునట్లు తీర్పు చెప్పిరి.

ఇంతకు పూర్వము మారు పర్యాయములు శిక్షనొందిన మునిస్వామి అనువాడు భాదరాజ్ సాహెబు జైలులోనుండి రు 3-9-4 లను తప్పించెను. శ్రీవారు వానికి 3-వ వత్సరము కఠినకారాగృహవాస శిక్షవిధించి మర 2 సంవత్సరములు పోలీసువారి చికిత్సక్రింద నుండునట్లు తీర్పు చెప్పిరి.

పి. రిచ్చి దొరసాని గారి గొడుగు మొదలగు 7½ రూప్యముల వస్తువులను దొంగిలించిన నేదాచలము అను నరనికి జూరీవారు 5 వత్సరములు కఠిన కారాగృహవాసము విధించి 3 వత్సరములు పోలీసువారి చికిత్స క్రింద నుండునట్లు తీర్పు చెప్పిరి.

కుప్పస్వామి యనువాడు పాన్సు లోను రైల్వేస్టేషను వార్త రెండేండ్ల యాడుగల యొక బాలిక మెవలోనుండి హతమును దొంగిలినందున ఆతనికి 5 వత్సరముల కారాగృహవాసము విధించి, 3 వత్సరములు పోలీసువారి చికిత్సలో నుండునట్లు తీర్పు చెప్పిరి.

మద్రాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

ఇంకార్పొరేటెడు ఇక ఇంగ్లండు. (Advt. No. 491)

బ్రాహ్మ దేశ సుధ్యమునను, సముద్రముపై నను, నౌకాసేవ చేయుటకు ఈ క్రింది పనివాండు కావలసి యున్నారు.

- వంటవారు జీతము రు 25 మొదలు రు 30 వరకు (బ్రత్త సహా)
- వంటపరిచారకులు జీతము రు. 18 మొదలు రు. 20 వరకు
- మసాలీలు జీతము రు. 18 మొదలు రు. 20 వరకు
- నౌకర్లు జీతము రు. 24

రహదార్లను, నౌకలను, ఊడుచుటకు

పనివాండు జీతము రు. 20

ఉచిత నివాసము, భత్యములు.

ఈక్రిందివి రిక్తి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

ఎల్. ఇ. టుయిల్స్ ఎస్క్యూయరు, రిక్మాటంగు ఆఫీసరు, ఇంజనీయరుగారు డిపార్టుమెంటు ఎం. ఎస్. ఎం. రయిలువే. రాయపురం, మద్రాసు.

వారికిగాని, బయటగ్రామముల నుండువారు ఈక్రింద వివరింపబడిన డిప్టిగారు ఇంజనీయరులలో తమ సమీపమున నున్నవారికి గాని పంపుకొనవచ్చును.

- గుత్తి
- గోదావరి
- బెంగుళూరు కట్టకోకమెంటు
- పాకాల
- గుంతకల్లు
- గడగి
- భార్యాడ
- బెల్లూము
- బెంగుళూరు సిటి.

విజ్ఞప్రతిష్ఠ

మాజీబీడు, ఫ్రీబరీ రి:— రుక్మిణి సర్వభూమా నామే తుదగు శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి ప్రతిష్ఠా మాడనాటి నేంకి శేషస్వరూపు గారు ఆత్మవైశ్ణవముతో రక్షిగూడెయనందు జరిపించిరి. జాతి మతభేదముల బాటించక 1000 మందికి వైగ వేదజనులకు సంతుష్టిగ ఆర్ప వానము చేయించిరి. పండితులకు గొప్ప సంభావన లాంగగబడినది.

బద్లార్, పాట్టూరు, గుంటూరు, తుట్టాటికారికొ, పల్లెపాలెం, నేలం, కుంభకోణము, గూడలూరు, మాయకొం. బొంబాయి మొదలగు ప్రదేశములలో జనాభాగణ సముదాహరణ బంధుత్వ వ్రాతమును నిబంధించు ఇక వా ప్రదేశములకు జనులను పంపుట మానవలయునని దొరతనమువారికి తెలియజేసిరి.

ఒకకం గ్రామ పంచాయతీ సంఘమువారు ఏనుడైన న్యవసాయ ప్రదర్శనమును జూలై 3 వతేదీన రొచ్చి యింక రాజాగారు ప్రాంబించిరి.

వాతావరణ నితి

1917 సం॥ క్రితవరసెల 6-వ తేదీ వయోకవాగము.

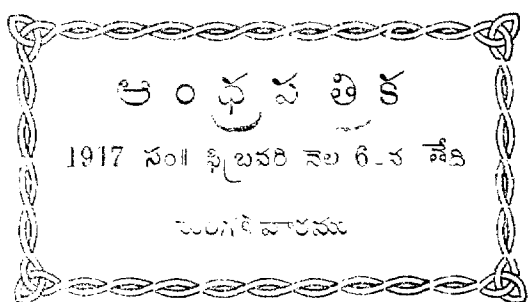
ప్రదేశములు.	అగ్రతాపమానము 8 గంటలకు	కడలివన 24 గంటలకు		వర్షపాతము.
		లలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత	వర్షపాతము.	
అగ్రతాపమానము 8 గంటలకు	అగ్రతాపమానము 8 గంటలకు	అగ్రతాపమానము 8 గంటలకు	అగ్రతాపమానము 8 గంటలకు	అగ్రతాపమానము 8 గంటలకు
గోపాలపురము	80.62178.162.9	...	45.04	45.84
నాల్దేరు	29.97884.468.5	...	40.29	28.08
కాకినాడ	29.98581.667.5	...	50.15	28.06
బందరు	29.98681.366.2	...	66.29	29.88
గుంటూరు	...	96.561.8	...	52.18
నెల్లూరు	29.96884.469.1	...	24.25	24.71
మద్రాసు	29.96085.672.9	...	46.81	49.02
కడలూరు	29.94086.073.2	...	50.89	49.82
రాకపట్టణము	29.93685.172.7	...	40.37	52.67
కొలంబూ	29.88185.270.5	...	29.98	78.50
తిరువనంతపురము	29.88185.276.0	0.01	61.61	61.02
కొచ్చికోట	29.88990.576.3	...	118.88	11.12
కల్లికోట	29.88184.873.0	...	115.00	13.27
మంగళూరు	29.87883.969.6	...	123.00	123.86
బొంబాయి	29.81181.464.4	...	61.71	71.82
హైదరాబాదు	30.01677.055.5	...	51.50	50.11
అనంతపురము	...	84.462.2	...	21.02
బద్లార్	29.96781.360.1	...	21.18	18.71
కర్నూలు	30.00789.059.6	...	42.80	26.49
కడప	29.82887.666.7	...	21.11	21.47
తెంగుళూరు	29.93782.261.8	...	54.00	84.90
కొడైకనాలు	22.773621.46.7	...	61.25	57.80
ఉదకమండలము	23.00265.046.2	0.07	51.50	54.72
కోయంబత్తూరు	29.94287.269.8	...	28.06	21.86
నెల్లూరు	29.93887.260.5	...	52.52	54.72
నేలము	29.95090.069.8	...	46.49	39.43
తిరుచనాపల్లి	29.94791.972.7	...	28.43	31.73
పుదుకోట	29.94590.871.3	...	22.22	22.60
చువర	29.91989.973.6	...	28.50	22.40
తిరువల్లూరి	18.98	25.26

భారము అంతటను హెచ్చిగది. గాలి తూర్పుగానే వీచుచున్నది గాని వడి తక్కువ. సముద్రము కాంతముగ నున్నది. దక్షిణమున కలిగిన లోపమునందు క్రొత్త ముప్పులు లేవు. మధ్యమార్గము సర్కారులలో తగ్గింది. మలబారు నందు హెచ్చినది. పగటియుష్ణము దక్షిణపుకొనను తగ్గి నది. రాత్రియుష్ణము కర్కాటకమునను హైదరాబాదునందు హెచ్చుగను ఉత్తరమునను తక్కువగను ఉచ్చిది. నేడు హెచ్చినది. ముప్పు తగుమాత్రముగ నున్నది. ఉపకమండలమున కొద్దిగ వాన కురిసినది.

ఆర్. ఎస్. డోస్సు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

విషయానుక్రమిక.

ప్రతిపత్తి	2
ప్రతిపత్తి	3
ప్రతిపత్తి	4
ప్రతిపత్తి	5
ప్రతిపత్తి	6-7
ప్రతిపత్తి	8
ప్రతిపత్తి	9-10, 11-12
ప్రతిపత్తి	13

రాసన సభా సమావేశము.

సభా సమావేశము సభ్యులు వేసిన ప్రశ్నలు 214 ఉపసాహించిన తీర్మానములు 28 కలవు. ప్రశ్నలు 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214.

ప్రశ్నలు వివిధవిషయములకు సంబంధించియున్నవి. ఆయా ప్రాంతములకు ప్రతినిధులు సామాన్యముగ నాయాప్రాంతములకు సంబంధించిన ఉద్యోగస్థుల ప్రజల కష్టసుఖములను గురించి ప్రశ్నలను వేసిరి. సదాశివభట్టగారి ప్రశ్నలు కలవరపర ముప్పిలునాయగారి ప్రశ్నలు విశేష భాగము దక్షిణకాశీ మలబారుజిల్లాలకు సంబంధించి యున్నవి. రామచంద్రరావు పంతులుగారు వేంకటపతి రాజుగారు కృష్ణావరదలను గురించి ప్రశ్నించిరి. వరదనీరు మురుగునీరు పోవుటకు తగిన సాధనములను పాలకులు కల్పించుట యవసరము. కొత్తేరుభూములకు 20 లక్షల రూప్యముల నష్టము గలిగినపుడు ప్రతీకారమును గల్పించుటకై పని బూనుట యుక్తమని పాలకు లంగీకరింపవలసి యుండును. వేంకటపతిరాజుగారు పాతశాలలందు పఠనీయగ్రంథములను నిర్ణయించుటను గురించి వేసిన ప్రశ్న ముఖ్యమైనది. పఠనీయగ్రంథనిర్ణయము ప్రాపకమునుబట్టి జరుగుచున్నది. కాని గ్రంథముల శ్రేష్ఠత్వమును బట్టి జరుగుట లేదు. వేంకటపతి రాజుగారి ప్రశ్నవలన ప్రశస్తమైన గ్రంథములకు పాతశాలలందు ప్రవేశము గలిగిన ఆంధ్రభాషాభిమానులకు సంతసము గలుగగలదు. తెలుగు మండలములందు డివిన్యూశాఖకు ఇతర మండలములనుండి ఉద్యోగస్థులను నియమించుట వలన ఆంధ్రదేశములకు కష్టములుగలుగుచున్నవి. ఆ కష్టములను నివారించుటయును పాలకులకు కర్తవ్యము. స్త్రీవిద్యాపాతశాలను స్థాపించుటను గురించి వేంకటపతిరాజుగారు, ప్రాథమిక విద్యా వ్యాపనమును గురించి ఆకెళ్ల సూర్యనారాయణ

రావుగారును వేసిన ప్రశ్నలకు పాలకులు తగిన సమాధానమును చెప్పుదు రని నమ్ముచున్నాము. ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు రడిగిన ప్రశ్నలందు పాలకుల పోషణముగల పోషణమునం దున్నటువంటి యను పాలకులు కొనినట్టియును 'పత్రికలపేర్లను తెలుపుడని యొక ప్రశ్నగలదు. పాలకుల పోషణమును బొందుచున్న పత్రికలేవైననున్న ఇదివంత వార్తగ నుండును. బక్సింగుహాముకాలునయొక్క దుష్ప్రతినిధుగార్ని యాకూబు హుస్సేను సాహేబు గారు బట్టమై చెప్పియారుగారును ప్రశ్నించిరి. రైలుబండ్లను తగ్గించుటవలన గలుగుచున్న కష్టములను గురించి కె.ఆర్. వి. కృష్ణారావుపంతులు గారు మున్నగుసభ్యులు ప్రశ్నలను వేసిరి. డివిన్యూ ప్రాజెక్షనులపట్టి సంతృప్తికరము గాదని సామాన్యముగ చెలిసియున్నది. ఈవిషయమునకు సంబంధించిన ప్రశ్నలనేకములుగలవు. పాలకులు తగిన సమాధానమును తెలుపుదురని నమ్ముచున్నాము. పరిశ్రమలకు వృద్ధిచేయుటకై మైసూరుగవర్నమెంటు అవలంబించుచున్న పద్ధతిని అవలంబించుటను గూర్చి పాలకులయభిప్రాయమును తెలుపుడని కె.ఆర్.వి. కృష్ణారావుగారు ప్రశ్నించిరి. పారిశ్రామిక పంచాయితీసభయొక్క విచారణ ముగియకపూర్వము ఈవిషయమై పాలకు లేమి యైనను చేయుదురని నమ్ముటకు మీలు లేదు. ధనాభావము దీక్షాభావము పాలకుల కాచ్యుద్దనములు గాగలవు. జిల్లా లోకలు బోర్డులకు తాలూకా బోర్డులకు అనధికార సభ్యుల నెన్నుకొనెడి స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదింపుడని సభ్యులుచేసిన ప్రశ్నలకు మామూలు జవాబును పాలకు లియ్యగలరు. భూస్వాములకు వారి గ్రామములలోని గ్రామోద్యోగస్థులకు జరిమానాను వేయగల యధికారమును కల్పింపుడని కె.ఆర్. వి. కృష్ణారావు పంతులుగారు కోరిరి. కాని ఇట్టి యధికారమును భూస్వాములకు కల్పించుట వలన కష్టములు గలుగుటయును లాభము లేక పోవుటయును సహజము. ప్రాథమికమాధ్యమిక విద్యాశాఖలలోని యద్యోగస్థుల వేతనములను గురించిన ప్రశ్నలు వేయబడినవి.

ప్రశ్నలకు బడయు ప్రత్యుత్తరముల వలన కొంత లాభము గలుగుట సహజమైనను సభ్యులు ప్రజల జేమమునకు సంబంధించిన విషయమైన ప్రశ్నలను వేయుటవలనను ఆచరణయోగ్యములైన లాభమును బడయుటవలనను ప్రజలకు విశేషమైన యుపయోగము గలుగగలదు. ప్రశ్నల సంఖ్యకంటెను విషయమునకు ప్రమాఖత నొసంగుట యుక్తము ఉపసాదించిన 28 తీర్మానములందు గవర్నరుగారు 12 తీర్మానములను నిరాకరించిరి తెలియుచున్నది. తీర్మానములు పుట్టకు పోవునవి కొన్ని, పుట్టిపోవునవి కొన్ని, పుట్టిపెరిగి పోవునవి కొన్ని. ఇట్టి పరిస్థితులందు శాసనసభల ప్రయోజనము సంకుచితమని చెప్పబయందు వింత యేమియును లేదు. పాలకులు తీర్మానములను నిరాకరించెడి స్వాతంత్ర్యమును తరుచుగ నుపయోగించుట న్యాయసమ్మతము గాదు.

గృహపరిశ్రమలు.

మనుజులు ధనము నార్జించుటకు కాలమును సద్వినియోగము చేయవలసి యుండును. కాలమును సద్వినియోగమును జేయనివారు సంకటముల పాలగుట సహజము. పూర్వము హిందూ దేశమునందు స్త్రీలు పురుషులు గృహమునందు నిత్యకృత్యముల కుపయుక్తమైన పరిశ్రమలను జేయుచు కుటుంబసౌఖ్యమునకై తోడ్పడుచుండిరి. ఏకులను నడికుట సంఘలకుట్టుట బుట్టలను చాపలను అల్లుటమొదలగు సామాన్యగృహపరిశ్రమ

లు సయిత మిపుడు నశించినవి. గృహపరిశ్రమలను పునరుద్ధారణము చేయుటవలనను దేశమునకు మహాఫకారము గలుగు నని సకలజనులకు చెలిసియున్నది. కాని కార్యనిర్వహణము మాత్రము సాధ్యము గాకున్నది. వంగదేశమునందు సాక్షాత్ గృహపరిశ్రమలను పునరుద్ధారణ చేయుటకును క్రొత్త గృహపరిశ్రమలను స్థాపించుటకును కార్యకెములు ప్రభువర్ధుని అధ్యక్షతక్రింద నొక సభ గూడినది. హిందూదేశమునందలి పరిశ్రమలను పాశ్చాత్య వర్తకసంఘములను ప్రాగ్వాజ్ఞసంఘమును నిర్మాణము చేసిన వనియును దినదిన ప్రవర్ధమానమగుచున్న ప్రజాకాంతీతములకై గృహపరిశ్రమలను పునరుద్ధారణము చేయుట ధర్మమనియును గృహపరిశ్రమలు వంగదేశమునకు మంచి ముపకృతిని జేయుననియును, కార్యకెములు ప్రభువు తెలిపెను. పరిపాలనవిధానము వలనను పాశ్చాత్య వ్యాపారమువలనను మన గ్రామముల సుఖ్యుతికి భంగము గలుగుచున్నది. కుటుంబములు విద్యాభ్యాసమునకై గ్రామములను పరిత్యజించి పట్టణములను చేరుచున్నవి. నిత్యకృత్య ముపయోగింపదగిన సకలవస్తువులకు ప్రజలు పాశ్చాత్యులపై నాధారపడి యున్నారు. యథుకూపములైన పట్టణములు గాకను ఆరోగ్యప్రదములును పవిత్రములును వైన గ్రామస్థిమల దేశసౌభాగ్యమునకు సాధనములు. గ్రామస్థిమలగు సానత్వమునకు సగము భాగము ప్రజలు నిరర్థకముగ కాలమును గడపుచుండును. గృహపరిశ్రమలను స్థాపించుటవలనను ప్రజలు తమకాలమును సద్వినియోగమును జేయకును సద్వినియోగము చేయుటకును సుఖపడుటకును నవకాశములు వర్ధిలును. ఇటీవల పాలకుల పక్షమున జపానుదేశమును జూచినచిన్న హామిల్టను పండితుడు జపానుదేశమునందు ప్రజలు గృహపరిశ్రమలను జేయుచు 100-కి 50 వంతున రాబడిని నృప్తిచేసికొని సుఖపడుచున్నారని తెలిపెను. హిందూదేశమునందు 100-కి 70వంతు ప్రజలకు వ్యవసాయముజీవనమునకు సాధనమై యున్నది. వ్యవసాయము చేయువారి కాలమునందు సగము వ్యర్థముగ వినియోగమగుచున్నది. గృహపరిశ్రమలను స్థాపించుటవలన వారి కాలము సద్వినియోగమై దేశాదాయము గృహాదాయము, వృద్ధిపొంది ప్రజలు సుఖపడగలరు ఈ ఫలమును వంగదేశమునందు సాధించుటకై ఒక సంఘము స్థాపింపబడినది. ప్రతిసభ్యుడు సానత్వము 1-కి రూ 10 ల చందా నియమలయునని నిర్ణయింపబడినది. సభ్యులు పోషకులు చెల్లించెడి ద్రవ్యమును గృహపరిశ్రమలను స్థాపించుటకును పోషించుటకును వినియోగించవలయునని నిర్ణయింపబడినది. సభ గూడినపుడు రూ 30,000 చందాలు వేయబడినవి. సభకు శ్రీమతి కార్మికెములు ప్రభ్యుణి అధ్యక్షురాలుగ నుండుట కంగీకరించినది. ఈ యుపక్రమణము దేశాభ్యుదయమున కెంతయును అనుకూలముగ నుండగలదు.

ఆంధ్రదేశమునందు పోషింపదగిన గృహపరిశ్రమలనేకములు గలవు. పోషణము లేకను హతశేషములైన పరిశ్రమలు మాయమగుచున్నవి. ఆంధ్రమహాసభ గాని మరొక సంస్థాపన గాని తెలుగుదేశమునందుగల పరిశ్రమలను వానియధరణసాధనములను నిర్ణయించుటకు బూనుకొనుట యుక్తము. ఆంధ్రమహాసభ గూడునపుడు స్వల్ప ప్రదేశమునందు ప్రత్యేకము ఆంధ్రదేశమునందు నిర్మితములగు వస్తువులను ప్రదర్శించి గృహపరిశ్రమ నిర్మాణమునకై పని బూనుటవలనను దేశమునకు ప్రజలకు మంచి యుపకృతి గలుగగలదు.

నూతన సంస్కృతకళాశాల.

భానువాసరము సాయంత్రమునందు మైలా పూరునందలి హరిద్వారమునందు రావు సాహేబు కలవల కణ్ణులు శెట్టిగారు సంస్కృత కళాశాలను స్థాపించిరి. సంస్థాపనకర్తలను సుప్రసిద్ధులైన సర్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు గారు నిర్వహించిరి. స భాగ్యక్షతను దివాన్ బహదరు రాజగోపాలాచార్యులుగారు వహించిరి. చెన్నపురిలోని ప్రముఖులు ఉత్సవసందర్భ నార్థమై వచ్చియుండిరి. భారతీయుల జాతీయజీవన వికాసమునకును సంస్కృతమునకును సన్నిహిత మైన సంబంధము గలదు. వేదములు వేదాంగములు దర్శనములు స్మృతులు పురాణములు కావ్యములు నాటకములు శాస్త్రములు సంస్కృత భాషయందు గలవు. హిందువుల నిత్యకర్మానుష్ఠానము సంస్కృతభాషాముఖమున జరుగుచున్నది. దేశభాషల వికాసమునకు పరిజ్ఞానమునకు సంస్కృతభాషాసాహాయ్య మత్యవసరము. సంస్కృతభాషవలె కట్టుబాటులుగల భాష లోకము నందు వేరొక భాష లేక. హిందువులు సంస్కృత భాషను పరిత్యజించిన ఆర్యవిజ్ఞానమును మహద్గుల యుపదేశములను జ్ఞానులతో పంచేకములను భక్తుల వత్సలత్వమును పరిత్యజించిన వారిగురురు. సంస్కృతభాష ఆసేతుహిమాచల పర్యంతము వ్యాపించి యున్న హిందువులకు ఏకత్వము నుపపాదించు చున్నది. దక్షిణ హిందూదేశమునందు ఉత్తర హిందూదేశమునందు గల పోషణము సంస్కృత భాషకు లేకున్నది. మైసూరు తిరువాన్కూరు సంస్థానములందు సంస్కృతభాషకు గల పోషణము చెన్నపురియందు లేదు. ఇట్టి లోపమును నివారించుటకై కృష్ణస్వామయ్యగారు రొక కళాశాలను స్థాపించి హైందవుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. ఇప్పుడు రావుసాహేబు కణ్ణులు శెట్టిగారు మరొక సంస్కృత కళాశాలను స్థాపించి హైందవుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. వీరు స్థాపించిన కళాశాలయందు సంస్కృతము విశ్వవిద్యాలయములోని ప్రాచ్యవిద్యార్థిశాల కనుకూలముగ గౌరవబడును. సంస్కృత భాషాజ్ఞానమునకు తో దాండ్ల భాషాజ్ఞానము ద్రావిడభాషాజ్ఞానము విద్యార్థుల కవసరముగ గౌరవబడును. సంస్కృత భాషయందు సాహిత్యజ్ఞానమునకు శాస్త్రజ్ఞానమునకు తోడుగ మత సిద్ధాంతములు సయితము గౌరవబడును. భరత ఖండమునందు ఆచార్యపీఠములను స్థాపించిన వారందరును దాక్షిణాత్యులు. శంకరాచార్యులు, రామానుజాచార్యులు, మాధవాచార్యులు, వల్లభాచార్యులు, బసవేశ్వరుడు దాక్షిణాత్యులు. అద్వైత ద్వైత విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతపీఠములను దాక్షిణాత్యులు స్థాపించిరి. ఆసిద్ధాంతములను జ్ఞానాంధకార బంధురమైన దేశమునందు దంతటను వ్యాపింపజేసినగాని హైందవులకుతరణోపాయము గలుగదు. ఇప్పుడు స్థాపించిన సంస్కృత కళాశాలయందు సంస్కృత విద్యోగోపాటు విశాఖాద్వైత మత సిద్ధాంతములు సయితము గౌరవబడును. శ్రీ రామానుజులు భక్తి ప్రధానమైన విశిష్టాద్వైతమును స్థాపించి ప్రజల నుద్ధరించెను. ఆల్వారులు ద్రావిడభాషయందు భక్తియోగము నుపదేశించి జనసామాన్యమును వైష్ణవభక్తులను జేసిరి. ఈ సంస్కృతకళాశాలయందు ద్రావిడభాషయందు గల విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత ప్రబంధములు సయితము గౌరవబడును. హైందవుల మతోద్ధరణమునకును విజ్ఞానవికాసమునకును మతసాంప్రదాయాచారసంరక్షణమునకును సాధనభూతం

లైన సంస్కృతకళాశాలను స్థాపించిన కణ్ణులు శెట్టిగారు హిందవులయొక్క క్షలకు దగియున్నారు. దివాను బహదరు రాజగోపాలాచార్యులు గారు చెప్పినట్లు విశిష్టాద్వైతవైష్ణవమును బ్రాహ్మణమును స్థాపించినను వైశ్యకులశ్రేష్ఠుడైన కణ్ణులు శెట్టిగారు వైష్ణవసిద్ధాంతముల సంరక్షణమునకు బూరుకొనుట ప్రశంసార్హము. సర్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు అద్వైతము ద్వైతము విశిష్టాద్వైతము సనాతనశుద్ధర్మమునకు భిన్నమార్గములను తెలిపియుండిరి. కణ్ణులు శెట్టిగారికి సంస్కారమువలన విశిష్టాద్వైతమునందు ప్రేమ గలిగినది. ప్రేమగల విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేయ బూరుకొనుటయందు వింత యేమియును లేదు. ఈ సంస్కృత కళాశాలయందు జదివెడి విద్యార్థులు శ్రీ రామానుజులవలె జాతీకులమతభేదములను పరిత్యజించి మానవసేవను జేయుట కుపక్రమింపవలయునని సర్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు గారు చేసిన హితోపదేశము సకలజనులకు ప్రమాణముగ నుండవలసియున్నది. రావుసాహేబుకణ్ణులు శెట్టిగారు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యవంతులై వారి దానధర్మములు నూతన సంస్కృత కళాశాల వర్ధిల్లుటకు శ్రీ మన్నారాయణుడు బోధింపడు గాత!

(౧)

సర్ బంజామిను రాబర్టుసర్కారు వాడియాగారు. బి. పి. వాడియాగారి అనురాగతీ ప్రసంగము సర్ బెన్జామిను రాబర్టుసర్కారు రాజద్యేవ భూయిష్ఠుని మధ్య రాష్ట్రములోని ప్రముఖులకు తెలిపియుండిరి. ఆ భాషమును పురస్కరించుకొని వాడియాగారి యుపన్యాసమును ప్రకటించుట వ్యాయవిరుద్ధమని చెన్నపురి రాష్ట్రపాలకులు ప్రకటించిరి. ఈ వ్యవహారము జరుగక పూర్వము వాడియాగారు వారి ప్రసంగములోని విషభూయిష్టమైన విషయములను దెలుపు దని సర్ బెన్జామిను రాబర్టుసర్కారికి వ్రాసిరి. వారి కార్యదర్శి వాడియాగారి కిటులు ప్రత్యుత్తరమును వ్రాసిరి: "ఇది అనురాగతీయందు మీరు చేసిన ప్రసంగమునకు సంబంధించి యున్నది. ఆ ప్రసంగములోని విషయములు నే నేమియును కాగితముల మూలమున తెలుపవలసి నయవ సరము లేక ను మీరు వాగుగ దెలిసియున్నది." వాడియాగారి ప్రసంగము ద్వేషపూరితమని సర్ బెన్జామిను రాబర్టుసర్కారు మతము, ద్వేషపూరితము కాదని వాడియాగారి మతము. ఈ భాషమునందలి సత్యావస్థలను వియము తెలియని వారు నిర్ణయించుట యర్హభము. చెన్నపురి పాలకులు దేశ సంంక్షక కాసనమును ప్రయోగించి వాడియాగారికి వాగ్బంధమును జేసిన్నారు. వాడియాగారి యుక్తిక రాబర్టుసర్కారు లో బడక తప్పించుకొనినారు. ప్రజలకు హిత్రము వ్యాపార వ్యాయములను నిర్ణయించుట సాధ్యము గా కున్నది. ద్వేషమును బోధించిన వాడియాగారిపై మధ్యరాష్ట్ర పాలకులు సేరాబోపణ నేల చేయలేదు తెలియకున్నది.

పార్లమెంటుకు సభకు విశ్రాంతి. పార్లమెంటుకు సభ్యులు వివాదములను తిరిగి చదివాలము! పజుకు నాపివేయటకయి సిఫారసుచేయ గ ఢిల్లీప్రభుత్వమువారికికరించుట. ఈ సంగతి నవంబరు నెలలో బొంబయిలో ఈ సభ తిరిగి సమావేశమగును. సభాభ్యుత్తులు సర్ థామస్ హోలెండుగారికి యుద్ధసంబంధమున మన దేశమున దొకపనిని ప్రభుత్వమువారు పెట్టిరి. ఆ పనిలో నవంబరు మాసాది పజుకు ను నాయన నిరున్నులయి యుండెదరు. మిగిలిన సభ్యులలో ఎవరు వారి పనిమీద పోయెదరు. పండిత చందనమోహనమోహన, సర్ ఖజుల్ భాయి ఇబ్రహీంగారు ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలలలో ఢిల్లీలో కానూనభలో పాల్గొనుట కవకాశ మేర్పడినది. గత నవంబరులో ప్రారంభమయిన ఈపార్లమెంటుకు సభామామూసములలో వాగిపోవుటయు, మరీ తొమ్మిదిమాసములకు గాని ప్రారంభింపబడక పోవుటయు తృప్తికరముగ లేదు. ఈప్రకారము తిరిగిమీద పనులు సాగుచున్నయెడల ఈ సభవారి రిపోర్టు మధ్యపప్పుటికిని, వారి సిఫారసుల ప్రకారము కార్యముల ప్రారంభించునప్పుటికిని, ఒక పుష్కరము జరిగిపోవును. పయిన రెండు మూడు పుష్కరములు పరిశ్రమ

లు వృద్ధిపొంది పకసింపుటకయి కావలయును. అప్పటికి ఈ తరమువారు మగు ననము దాటిపోవుట నిశ్చయము. ఇంతిలో జపాను, అమెరికా, దక్కన్, ఆస్ట్రేలియాలు వివిధ విధముల హి గుగ తిరిగి మన దేశమును కాలు మడుగుకొని గలవు. వాని పోటీనలన మనపరిశ్రమలు బాగుపడు ననుట సంభవోన్మనము. ఇంతిశ్రమపడినను, ఇంతిప్రయత్నయినను, శెట్టిగారి క్లిష్ట మార్గా ప్రకారముగనే యుండును.

సర్ సత్యేంద్ర ప్రసన్నగారి సంభాషణము. మహా సామ్రాజ్య సభయందు హైందవులకు ప్రతినిధిగ నియమింపబడిన సింహగారికి కలకత్తా పురమండము ను దొక చింగు చేయబడినది. పార్లమెంటు లనేకులు విందునకు వచ్చియుండిరి. సర్ కృష్ణగుప్త సింహగారికి స్వస్తివాచకములను దెలుపుచు యుద్ధమువలన క్రిటిఫు సామ్రాజ్యైకత్వము వెల్లడియైనదనియును యుద్ధమునకు హిందూదేశము తగినసాహాయ్యమును జేసినదనియును పాలకులు హైందవుల భక్తిని గమనించి వారిపట్ల విశ్వాసమును గలిగి జాతీయ వైశ్వనిర్మాణమున కుపక్రమించెదరుగాక యనియును వివరించెను. బద్ధవాను మహారాజుగారు సింహగారుతో సత్పరిచయనినడిచెను. సత్యేంద్ర ప్రసన్న సింహగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు నిలులు పలికెను. "నేను సామ్రాజ్య సభయందు చర్చించబడితి వినుచు ములందు నిర్భయముగను నిష్కల్మషముగను హైందవాభివృద్ధిమును వివరించెదను. హైందవాభివృద్ధి మతమును దెలుపుటకు హైందవుడే సమర్థుడు. ధర్మకృత్యామై అంగప్రభా శ్రేష్ఠులు పోరాడుచున్నారు. వారు మనయా కాంతీతీమలను గ్రహింపనేర గని ఎవరైనను తలచెదరా? ఏ స్వాతంత్ర్య సంరక్షణమునపై ఇంగ్లాండు మనసహాయ్యము నవేక్షించుచున్నదో ఆస్వాతంత్ర్యభాషమునే మనకు వేక్షించుచున్నా చుని ఇంగ్లాండు గ్రహింప నేరదని ఎవరైన ననగలగా?" సత్యేంద్ర ప్రసన్న సింహగారు నిర్భయముగ హైందవుల వాదమును దెలుపుదురనుటకు సందియములేదు. దేశాభ్యుదయమును ప్రగా వికాసమును మనవాంఛితములు ఫలకరములై నగాని గలుగ నేరవు. స్వరాజ్యసాధనిర్మాణమునకు సామ్రాజ్యక్షేమమునకై సత్వరముగ బాగుకొనుట యనన మని సామ్రాజ్యసభా ప్రతినిధులకు సర్ సత్యేంద్ర ప్రసన్న సింహగారు పక్షపజేయుపదేశంపకలసి యుండును.

వార్తలు, వ్యాఖ్యలు.

లోకములో కాంతిని కానానుటకయి కష్టపడిన మహాపురుషునికి నోబెలు మహాశియుని పీఠప్రకారము మూరు రెండులక్షలరూపాయల బహుమానము నొసంగుదురు. ఈ నోబెలు బహుమానమే ఒక సంయు సాధనమునకు కేంద్రి నాభ్యుగారుగారి కొసంగబడినది. రెండున్న సంవత్సరముల నుండియు యుద్ధమువలన ఈ "కాంతి బహుమానము" ఎవరికి నొసంగబడలేదు. ఈ సంవత్సరము బహుమతిని జర్మను కెయిజరుగారి కొసంగవలసినదని ప్రాంబోలు (కాన్స్టాంటినుపోలు) విశ్వవిద్యాలయము వారు నాల్గోలోని నోబెలు ధర్మకర్తలకు సిఫారసు చేసియున్నారు. ఈ తురుప్పులు తిరుమిత్రులకు కెయిజరుగారితో "పగ్గాచకము" లాగుట యెందుకో?

బస్సా కాననసభలో ఇంతివేళకును 17 మంది సభ్యులు గలరు. వారి సంఖ్యను 30 కి పెంచవలసినదని ప్రభుత్వము వారి చేర్చబడిన కమిటీవారు సిఫారసు చేసియున్నారు. ఇంగు 10 మంది ప్రభుత్వాధికారులు, 12 మంది ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడు అనధికారులు, 6 మంది ప్రజలచే నెన్నుకొనబడు ప్రతినిధులు, 2 రు నిపుణులు నుండవలయునట. ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడు 12 మంది అనధికారి సభ్యులలో 6 మంది రాష్ట్రములోని గ్రామముల వాసులెన్నుకొనబడు కమిటీవారు మొట్టమొదట నిర్ణయించిరి. కాని కమిటీలోని నిర్ణయము తాము ప్రజలచే నెన్నుకొనబడుటకంటె, ప్రభుత్వమువారిచే నిర్ణయింపబడుటయే గౌరవ యని తనవాడిరట. అందుచే ప్రజల యాదుగురిని ఎన్నుకొనెదమని ప్రార్థించునంతవఱకును సర్కారువారి చేతనే నియమితులు గావలసినదని కమిటీవారు తీర్మానించిరి. కాననసభలు ప్రారంభమున అమెరికాలోనికి వచ్చినప్పుడు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడుట కొరతనంది పెద్ద మనుష్యులకు క్రిటిఫు ఇండియాలోను చిన్న తనముగ నుండెను. ఆ యభిప్రాయము లిప్పుడు మారిపోయినది. బస్సాలోను కానానగుణముగ మారిపోవుననుటకు సంభవము లేదు. 17 నుండి 30 కి తమ కాననసభను పెంచ నుద్ద్యమించినందునకయి లెఫ్టెంటెంట్ గవర్నరు సర్ హోర్నోర్టు బట్టరుగారు మంద్యులు.

అమెరికా మహా సంక్రమము

అమెరికా వారి భక్తి ప్రదీపనము

కెయిజరును భక్తముతోనే శిక్షించుట

(౧)
(రైటరు ఏజన్సీ.)

అమెరికా

అమెరికా వారి దేశభక్తి ప్రదీపనము

న్యూయార్క్, ఫిబ్రవరి 5:— జర్మనీతో నెయ్యము ధగ్గుచు గుట ఫిరమని వెల్లడియైనంతనే దేశమునం దంతటను దేశభక్తి యొక్క సారి హెచ్చినది. రాజకీయములగు భిన్నా భిప్రాయములన్నియు తొలగినవి. దేశభక్తిని ప్రభుత్వాభి మానమును తెలుపు తుతివాక్యము వర్గము గురిసినట్లు కురియు చున్నది. “ఈరీతిని నెయ్యమునకు భంగము కలుగుటకు నేను చాలసంతసించుచున్నాను. మాకును మిత్రమండలికిని అభిల షిత మెయ్యదియో దానికీరక మిత్రమండలివారు పోరు చు న్నా రని అమెరికావా రెరుంగుదురు;” అని లండనునగరము నందు అమెరికా రాయబారిగా నుండిన చోటుగారు నుడివిన విషయము అమెరికా జనాభిప్రాయమును స్పష్టపరుచుచున్నది. అమెరికాదేశ గౌరవమును కాపాడినందులకును మిత్రమండలితో సమానస్థితికి అమెరి కాను తెచ్చినందులకును అమెరికా వార్తాపత్రికలు ప్రెసి డెంటు విల్సనుగారిని ఏకగ్రీవముగ కొనియాడినవి. జర్మనులు కడపటి పందెము నొడిగిరి. ఆ యాటలో గూడ వారోడి పోయిరి. భక్తముతో న్యాయము కొనగవలెనని కెయిజరు అమెరికావారివై కాలు దువ్వెను గాన భక్తముతోనే అతడు శిక్షింపబడునని అమెరికా పత్రికలు వ్రాసినవి.

జర్మను నౌకలను వశపరుచుకొనుట.

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 5:— అమెరికా రేవులలో నున్న జర్మను నౌకలను పట్టుకొనుట యుద్ధప్రకటన మగున గాన అమెరికావారి కిప్పుడే యిష్టములేదు. క్రొను ప్రింజివిల్స్ బ్యూప్రింజివియిట ప్రెజ్డికు - అప్పుము-క్రోప్రింజె సయిను సెసి నౌక లిదివరకే అమెరికావారి స్వాధీనమునం దున్నవి. పెనామా కాల్స్ అధికారులు హంబర్గ నౌకలను 5 టిని పట్టు కొనుట తాత్కాలికము. అనౌకలను వారు ప్రేల్పివేయకుండ చేయుటకే ఇట్లు చేయబడినది.

జాకబుజోన్సునౌక

పిలడర్నియా, ఫిబ్రవరి 4:— జాకబు జోన్సు అను టూర్నెడోనౌకను నౌకానిర్యాణస్థానమునకు గొనివచ్చుచుండగ నది మునుగనాడెను. సముద్రముప్రక్క రంధ్రములను మాసి దానిని నావకులు కాపాడిరి. నావికులలో నొకడు దానిని ముంచ ప్రయత్నించెనని వారతనిని పట్టుకొనిరి.

యుద్ధావసరము

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 5:— హాసటూనికు నౌకను హెచ్చరించకుండ ముంచిని స్పష్టమైనచో అమెరికా వారు యుద్ధమున దిగుచుండ నుండుట సాధ్యపడదు. హాసటూనికు నౌకను ముంచుటకు పూర్వము దాగు గా హెచ్చరించిరి. నౌకలోనివారు దూరముగ బోవుటకు తగినంత అవకాశ మొసంగినప్పటికీ నౌకను ముంచి రని ప్లి మరులోని అమెరికా రాయబారి అమెరికా దొరతనమువారికి వ్రాసెను.

యుద్ధనౌకలు సన్నద్ధము లగుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— నౌకల రాక పోకలను భద్ర పరుచుట మున్నగు కార్యములకు నౌకాసంఘమువారు ఏర్పా టులను చేయుచున్నారు. కట్టడములను స్మారకచిహ్నములను శత్రువులు ధ్వంసము చేయకుండ కాపాడుటకు బాల్టిమోరు నుండి ఒక పటాలము వాషింగ్టను నగరమునకు వచ్చినది. ఆయుధనిర్యాణశాలలయొద్ద కాకలిదళములు ద్విగుణమొనర్చు బడెను. గౌన నామోయొద్ద నుంచబడిన యుద్ధ నౌకలు సర్వ సిద్ధముగ నుండవలెనని యుత్తరువుచేసిరి. 8000 మంది పోలీసు ఖుసా ప్సెనులు కనిష్టేనిలను న్యూయార్క్ నుండి యుద్ధ సేవకు సిద్ధముగ నున్నారు. మరేభరంగుల స్థానములు ఏర్పరుపబడినవి.

జర్మనుల శకభోవసంహారము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— 24 గంటలలో జర్మనులు శక భము నుపసంహరించుకొనవలె నని తెలుపవలసినదని జర్మని లోని అమెరికా రాయబారి గెర్రర్డుగారికి అమెరికా దొరతన మువారు తంతివాక్య సంపిరని న్యూయార్క్ నుండి వార్తాపత్రి కల తంతివార్తలు వచ్చినవి.

అగ్లాంటికు నౌకను పట్టుకొనుట.

బోస్టను, ఫిబ్రవరి 4:— క్రొన్ప్రింజెను సెసిలీనౌకను అమెరికా నౌకలు ఆక్రమించెను.

జర్మనుల చారులు.

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 4:— కట్టడములను కాపాడుట యందు ప్రభుత్వోద్యోగులు సహకారులు కావలెనని దొరతన మువారు కోరిరి. వైటుహాను మందిరమునొద్దను మిత్రమండ లి కార్యాలయములయొద్దను కానదళములు హెచ్చింపబడి నవి. శత్రుదేశముల చారులు అమెరికాలో 10000 మంది అమెరికా పోలీసు పరిశీలనమునం దున్నారు. వీరిలో 5000 మంది ప్రత్యేకముగ న్యూ యార్క్ నం దే కలరు. జర్మ నీవారిలో నెయ్యము చెడిన వెంటనే పనిచేయునట్లు ఈ చారు లకు ఉత్తరువు లియ్యబడెనని అమెరికా దొరతనమువారు తెరు గుదురు. చాల దురాగతము లిదివరకే జరిగినవి. నిన్నను పట్టు కొనబడిన క్రొన్ప్రింజెనును సెసిలీ నౌకలోని యంత్రములు చాల పాడుచేయబడెను. ముఖ్యస్థానముల మార్గములను పెనా మా కాల్వరక్షణస్థానములను చారులు గమనించుట కేర్పరుప బడినది.

పెనామా కాలువ సంరక్షణము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— మందు పెట్టి ప్రేల్పివేయ కుండ కాలువను కాపాడవలె నని పెనామాకు ఉత్తరువులు పంపబడెను.

లండను ప్రజల భావము

లండను, ఫిబ్రవరి 4:— అమెరికా జర్మనీల నెయ్యము చెడె ను వార్త లండనునగరమునందు కలిగించినంత యుద్దే కమును యుద్ధావసరమున కిటీవల మరి ఏ వార్తయును కలిగింప లేదు. కాని ఇట్టి ఆశ్చర్యములు నిత్యకృత్యము లగుటచే ప్రజ లలో నాందోళనమేమియు కనబడలేదు. దీనిలో కొంత అను కూలమును కొంత ప్రతికూలమునుకూడగలదని ఆలోచనమంతు లు తలంచిరి. దీనివలన జర్మనీలో ఫైదీలుగనున్న మిత్రమండలి వారికి అమెరికావారి ఆదరణము తొలగును. బెల్జియములోని లక్షకుండికి అమెరికావారి సాహాయ్యము పోయి వారందరును త్సాహసపాటు గావలసి వచ్చును. ఎటులైనను అమెరికా యు ధమున దిగకలెప్పుడు. యుద్ధమున అమెరికావారు చేయుగలుగు పనినిగూర్చియు ఆయుధపాత్రుల ఆందుబాటును గూర్చియు పలువురు పలువిధముల తలంచిరి. మాతనసముద్రసమస్యలను నౌకాదళమువారే పరిష్కరింతు రను వచనమునందు గాఢ విశ్వాసమును కలిగియున్న బ్రిటిషువారి సహజైర్ధ్వమునకు అమెరికా దేశమునందు నిష్పంధిములైన జర్మను వాణిజ్యనౌక లు వాణిజ్యాభివృద్ధికి సహకారము లగు ననుభావము నురిం తతోడైనది. తక్కిన తటస్థదేశముల వారిం దరు ను గూడ అమెరికా దేశమువారి మార్గము అనుసరింపగల రని ప్రెసిడెంటు విల్సను గారు నుడివిన వార్త తెలియక ముందే తటస్థదేశములు బైర్ధ్యమును వహింప గలిగెను.

పరాసు పత్రికలు

పారిసు, ఫిబ్రవరి 5:— పారిసు నగరమున ప్రెసిడెంటు విల్సను గారికి వీరాధానము ప్రాంధులమైనది. చిత్ర ప్రదర్శన కాలలవారు అమెరికా పతాకాది లాంఛనములతో ప్రెసి డెంటు విల్సనుగారి పటములను ప్రదర్శించిరి. వాగ్దానముల నన్నిటిని గాల్గొక జమ్ముటవలన జర్మనులు తమ కవకాశమే తేకుండ చేసిరి.

ఆంగ్ల పత్రికలు

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— ఉదయపత్రికలు ప్రెసిడెం టు విల్సనుగారి నభినందించుచు అమెరికా వారు యుద్ధమున కల్పించుకొనుట సిద్ధింపవచ్చు నని వ్రాసినవి. అమెరికావారి నౌకాదళమును సేనయును చేయు సహాయ మెటులున్నను అమెరికావారు తోడ్పడుటవలన కలుగు వైతక బలాధిక్యము ముఖ్యవిషయ మగుటయే గాక తరుగని పంటగ నమెరికా యందు గల వస్తుజాలము మిత్రమండలికి చాల వినియోగించు నుగాన అమెరికా వారి తోడ్పాటు చాలలాభకరము మరియు నిపుడు అమెరికా రేవులలో 200 జర్మను నౌక లున్నవి. వాని విలువ రికోట్ల పానులు. వీనిలో పాటర్లాండు నౌక ప్రపంచము నందు మిక్కిలి పెద్దనౌక ఇట్టివి మరి 9గలవు. ఇవి 13000 మొదలు 25000 టన్నుల వరకును కలిగియున్నవని పత్రికలు వ్రాసినవి.

అమెరికా రాయబారులు

పారిసు, ఫిబ్రవరి 4:— బెర్లిను వియన్నా నగరము లలోనున్న అమెరికా రాయబారులు బార్నిలోనాలో స్పె యిను నౌకమీద సెక్కి మ్యూబా మెడిడుల మీదుగా న్యూ యార్క్ కు వెళ్లెదరు. జర్మనులు సంచార ప్రకటనము నుప సంహరించు కొనవలెనని అమెరికావారు రేపు భండన లేఖను ప్రకటింతురని యాభివాద్య వచ్చినది.

ఆస్ట్రియా అమెరికాలకు నెయ్యముచెడుట

లండను-ఫిబ్రవరి 5:— ఆస్ట్రియా అమెరికాల మైత్రి చెడుటకు సర్వసిద్ధిముగ నున్నదని వాషింగ్టను నుండితెలియ వచ్చినదిగాన నిపుడీ ప్రకటనము తొందరపాటును నూచించు చున్నది. జర్మనీవారివలె ఆస్ట్రియావారు గూడ బాధుల కృ త్యములకు గడంగిన మైత్రిచెడుట నిశ్చయము. జర్మనులు యు ధమునకు దిగునట్లుచేయ సాహసించరను నాశ యింకను బా ధించుచున్నది. కాని ఎందెందులకును మంచిదని సేనయును నౌకాదళమును సిద్ధపరుపబడుచున్నదని వాషింగ్టనునుండి సేను వార్త వచ్చినది.

తటస్థ దేశములవారు రందరును అమెరికావారి మార్గము ననుసరించిన సంధిత్వరలో జరుగునని తటస్థ దేశములవారు రం దరికిని తెలుపవలెనని ఆయా దేశములలోని. రామబారులకు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు తెలిపిరి.

ప్రాంతుభర్తరు జయిటంగు పత్రిక

ఆమ్స్టరుడం-ఫిబ్రవరి 5:— అమెరికావారి భావము ప్రమాదకరముగ నున్నది. కెయిజరు-ఛాన్సలరు-డాక్టరు హాలు ఫ్రీచ్-జమ్మరుమను మున్నగుకొద్దిరుంది ఇట్టికార్యమునకు గడం గిరి. వీరు దేశీయులకును చరిత్ర కారకులకునుగూడ తాధ్యుల గుదురని ప్రాంతుభర్తరు జయిటంగు పత్రిక తీవ్రముగ వ్రాసినది. ఈ సముద్రాంతర్గాముల సంచారమువలన నధికమగు ఫలితము కలుగునని తలంపగూడదని జర్మనీ వార్తాపత్రికలు వ్రాసినవి.

హాలండు నౌకలు

ఆమ్స్టరుడు, ఫిబ్రవరి 4:— ప్రమాదమునకు తామే బాధ్యులమగుచుమని కొందరు నౌకా స్వాములు విన్నవించి ప్రభుత్వము వారి అనుమతిని బడసి తమ నౌకలను సముద్రము నకు పంపుచున్నారు.

విదేశీయ ప్రతికూల శాసనము.

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— జపానువారి కయ్యుక్తకర మగు విదేశీయ ప్రతికూల శాసనమును గూర్చి యొత్తిడి కలిగింపవల దని ఇదయో రాష్ట్రమువారిని అమెరికా దొరతనము వారు కోరిరి.

బెల్జియములో అమెరికా ప్రతినిధులు

వాషింగ్టను-ఫిబ్రవరి 5:— ఎంతవరకు మాప్రతినిధులను బెల్జియమునందలి ఆహారపదార్థ పరిశీలానర్థ ముంచవలెగనో అంతరకును కదలింపమని అమెరికావారు బెల్జియం మంత్రికి తెలిపిరి.

వాడర్లాండు పత్రిక

హేరు, ఫిబ్రవరి 4:— యుద్ధమును తప్పించుకొను టకు హండువారికి అవకాశము దినదినమును క్షీణించుచున్న ది. దీనికి జర్మను లొక్కరే బాధ్యు లగుదురని వాడర్లాండు పత్రిక ప్రధానవ్యాసమును వ్రాసినది.

జర్మనుల మానము.

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు కల్పించుకొని నందులకు ప్రభుత్వమువారు రెండవవారి నభినందించుచుండగ జర్మనులు దుర్గాహముతో మానము వహించి యుండిరి. 24 గంటలనుండి జర్మనీ నుండి వాస్తవే రాలేదు. జర్మనుల పట్ల ప్రపంచమునందంత ఆగ్రహము కలదని తెలుసుకొన గలుగుటకు జర్మనులు రిచ్చపడి యుందురు. లేదేని ఏదో యొక మొండి జవాబును వ్రాసుటను గూర్చి ఆలోచించుచుందురు. లేదేని జలాంతర్గాముల సంహార ప్రకటనమునే ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి ప్రత్యుత్తరముగ పంపుటకు నిశ్చయించుచుందురు. అని కొందరు సూచించిరి.

నౌకలు పోవుచుండుట.

ఇంతవరకును నౌకలరాకపోకలు సరిగ్గ నెబరుగుచున్నవి. జర్మనుల బెదిరింపులకు నావికు లేమియు జడియలేదని నావికసంఘ కార్యదర్శి తెలిపెను. నిన్నటి ఉదయమున 12 బ్రిటిషునౌకలు కోటరుడండుండి బయలుదేరినవి. చేపలనమ్ముటకు మామూలు ప్రకారముక బ్రిటిషువారి పడవ యొకముడినుకు పోయినది. నౌకలనుముంచుచున్నామని కోటరుడంలాని జర్మను ఉద్యోగులుకల్ల వార్తలను ప్రకటించి పరిహాస పాత్రులగుచున్నారు.

టిసు పత్రిక

ఆమెట్టరుడం, ఫిబ్రవరి 4:— భూయద్ధమున విజయమును బడయునాన సన్నగిలుటవలన తీవ్రతాశలేక జర్మనుల్లిట్ల తిసాహసమునకు కడంగిరిని టిసుపత్రిక వ్రాసినది.

జనరలు ఫాకనుహము గారు

ఆమెట్టరుడం, ఫిబ్రవరి 4:— ప్రాన్సు ఉత్తరభాగము నందున్న మనస్థిరుకు జనరలు ఫాకనుహము గారు వచ్చిరి. ఆచట గొప్ప జర్మను సేన గలదు.

విల్సనుగారి చర్య

పారిసు, ఫిబ్రవరి 5:— విల్సనుగారి చర్యలన జర్మనీలో చాల రాజకీయములగు యిబ్బందులు కలిగియుండును. దీనివలన జర్మనులు చాలప్రమాదకరమైన నట్టియు పరాజయమున దగిలట్టియు ఉపసంహరమును జర్మను నాయకులు చేసుకొనవలసి వచ్చునట్లున్నదని వార్తాపత్రికలు సూచించినవి.

హాలండు నౌకలు

బ్రేవేరియా, ఫిబ్రవరి 5:— జర్మనుల సంహార ప్రకటనము వెలువడక మున్ను రేవులను వదలిర టపాలును సరుకులును గల నౌకలన్నియు చేరువనున్న డచ్చి ఇండియా రేవులకు చేరవలెను. హాలండుండి ఉత్తరవులు వచ్చువరకును కడల్ గూడదని ఉత్తరు నియ్యబడినది.

జర్మను యుద్ధనౌక తగులబడుట.

న్యూయార్క్, ఫిబ్రవరి 5:— హానబులాలో నిర్బంధింపబడిన గీరు ఆరు జర్మను యుద్ధనౌకయందలి నావికులు దానిని తగుల బెట్టిరి.

ఫిలిప్పైనులోని శత్రునౌకలు

న్యూయార్క్, ఫిబ్రవరి 5:— ఫిలిప్పైనులో నున్న 23 శత్రునౌకలలో యంత్రములను పాడుచేయుటకు నావికులు ప్రయత్నించిరి. 9 స్టీమురులలో ఇంజను గదులు పాడుచేయబడినవి. తక్కినస్టీమురుల ఖాళీబయిలరును దిగువను మంటలను కట్టము ఉద్యోగులు చూచిరి.

ప్రాన్సులోని అమెరికావారు

పారిసు, ఫిబ్రవరి 5:— తిరిగి తెలుపబడునరకును ప్రాన్సులోని అమెరికావా రెవ్వరును కడలగూడదని అమెరికా రాయబారి తెలిపెను. జర్మనీతో నెట్టి సంబంధమును కూడదన పారిసునందలి అమెరికా రాయబారి హెచ్చుగానికి తంతి వార్తవచ్చినది. ప్రాన్సులో నిర్బంధితులగు 3500మంది జర్మనులకును అమెరికా రాయబారి ఎట్టి సహాయమును చేయగూడదని దీనివలన స్పష్టమగుచున్నది.

అమెరికావారిని వదలుట

హేగు, ఫిబ్రవరి 5:— దాడినౌకవలన పట్టుకొనబడిన వారిని వదలేదనున జర్మనులు గెరర్డుగారికి తెలిపిరి.

బెల్జియం సహాయము

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 5:— కమిషనువారు నౌకల మీద తీసికొని పోవుటను నిలిపివేసిరి. ఇండియా దేశమున తప్ప తక్కిన దేశములయందలి రేవులలోనున్న నౌకలు ఉత్తరువులకు వేచియుండినతెనని తెలుపబడినది. త్వరలో వరల పని ప్రారంభము కావచ్చును. అని సంఘాధ్యక్షుడు హోవరు గారు తెలిపిరి.

ఇంగ్లండు

యుద్ధమునము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— కాంటను యూనియను నుఇన్నా రెన్న సంఘమువారు 10 లక్షల పౌనుల నిచ్చిరి.

క్రోమరు ప్రభువు మరణము.

కెయిరో, ఫిబ్రవరి 5:— ఆలు సెయింటు చర్చిలో జెహూసలేంబివు గారు ప్రాధానము సల్పిరి. హై కమిషనరు సుల్తాను ప్రతినిధి, మంత్రులు మున్నగువారు చాలమందివచ్చిరి.

ముంచబడిన నౌకలు

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— బిలు ఆఫ్ ఆరానునౌక, ట్రాలరు (బ్రిటను) గామా (హాలండు) యిమారు హాయిలాండు ఫస్టునౌకలును మరి 10విన్ననౌకలును నార్వే పాలికును (గ్రీను) బ్రిటను డాబ్బిలోనియంబరు అలగోత్రానౌకలును మరి మూడు చిన్ననౌకలును (స్పెయిను) ఒక రష్యునౌకయును ముంచబడినవి.

మరణము

లండను, ఫిబ్రవరి 4:— కర్నలు హాల్బిక్ హెండ్లీ గారు మరణించిరి. ప్రకటించబడినది.

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— హరింగ్వు ప్రభువు పాటరు జెన్న గార్లు చనిపోయిరి.

ప్రాన్సు

సోమువద్ద బ్రిటిషువారికి విజయము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— రాన్కోరు సమీపమున తలపడిన శత్రువులను తరిమి లీలాన్నిలాయికి పశ్చిముగ ముందునకు పోలిమి. గతరాత్రి బ్యూకోరుకు తూర్పున క్వి మైలు రంగమున 590 గజముల లోతున మేము శత్రువులను తరిమితిమి. రిమరఫిరంగులను 100మందిని పట్టుకొంటిమి. అది వారమునాడు శత్రువులు రెండు సార్లు తలపడి యోడిరి. సాచెజుకు ఆగ్నేయమున రెండుసార్లు శత్రువుల కందకములలో చొరబడి చాల కందకములను రూపు మాపితిమని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— 304వ కొండ మున్నగు స్థానములయొద్ద మా ఫిరంగులు తీవ్రముగ పనిచేసినవి.

పరాసుసేనా శాసనము

పారిసు-ఫిబ్రవరి 4:— ఈశాసనమును జనరలులయటి గారు చిత్రముగ నామోదింపజేసిరి. ఇదివరకు అనర్హులని వదలబడినవారిని నురల పరీక్షించి చేర్చుకొనుట కీశాసన ముద్దేశింపబడగ చాలమంది వ్యతిరేకములగు సవరణలను ఉపసాదించిరి. సేను నిన్న సాయంకాలమే రణరంగమునకు పోవలసియుండెను. మీ వచ్చువలన నిలచితిని. సేనుపోకతప్పదు. మొగము దిగవ్రాలవేసుకొని సేను సేనల ఎదుటకుపోయి కాసన కర్తలు అలసభావులని ఉత్సాహ పూరితులగు సైనికులతో చెప్పజాలను; గాన వెంటనేమిరీ శాసనము నామోదింపవలెనని జనరలులయటిగారు నడిపిరి. తక్షణమే సభవారు అన్ని సవరణలను తిరస్కరించిరి. శాసన మామోదింపబడినది. 398 మంది అనుకూలరు 85 గురు ప్రతికూలరు.

ఇటలీ

వైద్యశాలానౌకను టార్పెడోతోకొట్టుట

రోము, ఫిబ్రవరి 4:— ఆడియాటికు సముద్రమున వైద్యశాలానౌకను స్టీమురులను హెచ్చరింపకుండ టార్పెడో చేయుటనుగూర్చి అస్త్రియావారు అమెరికావారికి వ్రాసిన తేఖడు ప్రత్యుత్తర మిటుల ప్రకటించబడినది. ఇది సంతాపకరమగు ప్రమాదము. ఆ నౌక సరియైన పతాకము నెత్తకుండుట కొంత కారణ మైనది. నౌక ముంచబడలేదు. జననమ్మము కడు

స్వల్పము. శత్రువులు మా నౌకలను మహావిరుదమున ముంచి నావికులకు సహాయము చేయకుండపోవుట లేక్క లేనిసార్లు జరిగినది. మేము వారి సేనానౌకలను సముద్రతీరముననే ముంచుచిమి.

జర్మనీ

జర్మనుల ప్రకటనము

లండను, ఫిబ్రవరి 5:— బ్యూకోరు కుత్తరమున బ్రిటిషువారు తలపడి యోడిరి గాని! వారి సేనలో నౌక భాగము ఆంకరునదికి ఉత్తరభాగమున మా మొదటి కందకమున ప్రవేశింప గలిగినది.

జర్మనీ యువరాజు.

లండను, ఫిబ్రవరి 4:— మీరు సంతోష పూర్వకముగ పిక్షతో దేశధక్షితో మీ ఆధీనముననున్న సైనికులకు సంత్సృష్టికరముగ మీ భర్తయు నివర్తించినందుకు మీకు పదాతిసేనానిపదవి యొసంగబడినదని కెయిజరుగారు జర్మనీ యువరాజునకు అధికార పత్రమును పంపిరి.

జర్మనుల రైలుబండ్ల ప్రమాదము

లండను, ఫిబ్రవరి 4:— దుశ్శక్తిపు ఎయిదెవలకు నడుచు హెరోజగయొద్ద సేనల బండియు ప్రమాదముల బండియు కొట్టుకొనెను. చనిపోయినవారును గాయములు తగిలినవారును 100 మంది కలరు.

మెసపొటేమియా

మెసపొటేమియా వార్త

మెసపొటేమియా-ఫిబ్రవరి 4:— ట్రైగ్రిసుహై సంగమమునకు తూర్పున ట్రైగ్రిసుకు కుడితట్టున గతనెల 28 వ తేదీ రాత్రి మేము 800 గజములు ముందుకు పోతిమి. ఈసంగమమునకు పశ్చిమున 800 గజముల రంగమున మేము 2-3 వందల గజములు ముందుకు పోతిమి. నవ్వునుస్వల్పము. బుధవారమునాడు అశ్వకదళమువారుదాడి సలిపి చాల భాగ్యమును వశపరుచుకొనిరి. వైసంగమమున కుడితట్టున గురువారమునాడు మేము కడపటివరునకు ఈవలికున కందకములను వశపరుచుకొంటిమి. శత్రువులు తల పడగ నోడించి 150 మందిని పట్టుకొంటిమి. ట్రైగ్రిసుకు పశ్చిమున నున్న కందకములను గూడ వశపరుచుకొంటిమి. చాలమందిని హతముచేసితిమి. తరువాత ఆక్రమితస్థానమునందు కొంత భాగమును వదలవలసి వచ్చినది. కుటలు ఆమాతకు పశ్చిమునమా నాకాదళము బాగుగా పనిచేసెను.

బొంబాయి

అమెరికాతో శత్రుత్వము.

బొంబాయి-ఫిబ్రవరి 4:— అమెరికాకును, జర్మనీకిని శత్రుత్వమువృద్ధి నొందినదని, తెలియరాగానే బొంబాయియందం దజికినత్యాశ్చర్యము గలిగినది. ప్రజలెక్కడ మాటాడుకొనినను ఈవిషయమునుగూర్చియే మాటాడుకొను చున్నారు. యునైటెడుస్టేట్సు వెనుకనే స్పెయిను, గోడయద్ధమున కలియును తటస్థదేశము లన్నియునుక్రమముగా యుద్ధమునజేరును" అని అందఱు ననుకొనుచున్నారు. బొంబాయిలోని అమెరికను ప్రజలకు ఈవిషయము సంతోషము గలిగించినది. "కట్టకడ పట్ట జర్మనీ కోరిన మహాద్వర్జము జ్వలికిగలిగిన" దని వారనిరి. గిబ్బుగారు ఈవిషయమును గూర్చి ఆతిసంతోషముతో వివరించిరి.

గుంటూరుజిల్లా సంఘమునా క్రింది తీర్మానమును జరిపిరి:— బంధకవ్రాతపద్ధతి మిక్కిలి హెచ్చుముగను భౌతికయుల గౌరవమునను వైతికభావమునకును విరుద్ధముగ నున్నందున ఆ పద్ధతి వెంటనే రద్దుపరచుట యాత్యవసరమని సభవారభిప్రాయపడుచున్నారు.

గంజాము రెడ్డు క్రాసు ఉత్సవము ఆరు పేట యుద్ధమునందు దెబ్బలుతగిలిన సైనికుల సాహాయ్యము బంధువురమునందు 23, 24 వ తేదీలను వేడుకలు జరుగును. యుద్ధమును జయప్రదముగ జరుపుటకు, ఒక సంఘమేర్పడినది. దారికి బి.సి. సిక్తు ఎ. సి. ఎస్. గారు అధ్యక్షులు; సి. శూర్యనారాయణరావు; ఎస్. సత్యనారాయణ, కే. వి. మురహారి రావు, ఎ.కె. జగన్నాధరావుగార్లు కార్యదర్శులు. సినిమెటోగ్రాఫు 1 రంకులరాట్నము, దుకాణములు మున్నగు వేడుకలు జరుగును.

నిర్బంధవ్రాత ప్రతిపక్ష సంఘము.

కడచిన ఆదివారమునాడు చెన్నపురియందు కన్నాది గంగయ్యంగారి గృహమున కొందఱు ప్రముఖులు సమావేశమై హైందవాధినివేశసంఘము (ఇండియన్ కలొనియల్ సొసైటీ) తరపున నిర్బంధవ్రాత ప్రతిపక్షసంఘము నొకదానిని స్థాపించు తీర్మానించిరి. గౌ. టి. రంగాచారి, గౌ. యాదాబాద్ బా నేన్, దివాన్ బహదర్ ఎల్. పి. గోవింద రావువయ్య, దివాన్ బహదూరు ఎ. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు, అనిచెనెంటు, జి. పి. నటేశము, సి. పి. రామస్వామిఅయ్య, గులాం మహమ్మదు మహ్మద్, మహమ్మదు సఫర్ హాసేకాసాహెబు, ఓ సంబంధమొదలియారు, జి. సుబ్బయ్యశెట్టి, ఎం. డి. దేవ నాథ్, కె. వి. రాజు, బి. పి. వాడియా, పి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, సి. శ్రీనివాసాచారి, కా. నాగేశ్వరరావు, ఎస్. సత్యమూర్తి, కె.ఎల్. అయ్యాయ్యగార్లతో నొక ప్రత్యేక సంఘమేర్పఱుపబడినది.

ఈ క్రింది నియమములను స్వదేశాంగ భావలందు నేనుజేసిగా ముద్రింపించి రాజధాని యందంతటను ప్రజల కుచ్చుటకు తీర్మానింపబడినది.

చెన్నపురి రాజధాని గ్రామవాసులకు హెచ్చరిక.

గ్రామవాసులారా! కూలీలను జేర్చువారు కొందరు గ్రామములందు వియ్యోధుల వచ్చి మిమ్మును ఆశలతో పూ రించి మోసపుచ్చి ట్రేనిడాడు, ఫీజీ, జమీకా, బ్రిటిష్ గయా నా మున్నగు దీవులకు పంపవచ్చుచుండును. వారివలలలో బడ వలదని ఈ కరపత్రము మూలమున మిమ్ము హెచ్చరించుచు న్నాము. మీరు దినమునకు 12 అకాలు సంపాదించవచ్చునని వారు హితో జెప్పదురు. కాని ఇది నిజము కాదు. కూలీ వారికి నాడులలో 5½ దినములకు మాత్రమే దినమునకు 12 అకాల చొప్పున కూలీ నిచ్చెదరు. బియ్యముధర రూపాయ కు 2½ శేర్లుండును. ఇది ఇట్లుండ మీరు పంచి దుస్తులను కా కికి బూట్లను వేయు నిర్బంధము గలదు. ప్రస్తుతకాలమున వీని ధర అపరిమితము. కూలీలుగా పనిచేయుట కి జేతమునండి పో వువారు ఆక్కడ చేరిన వెనుక తాము భోజన విషయమున గూడ హిందూదేశమునందుకంటె అధ్వాన్న స్థితిలో నున్నా మని తెలిసికొన గలరు.

ఇవి య్యోయు నిట్లుండ ఫీజీదీవియందు మతముననది యే తెలు. ఆక్కడ నివసించు హైందవులకు దైవభక్తి యిం దును, పాపభీతి లేదు. మతవిముఖత్వము మెండు. వైద్యమున కును, దుర్మార్గమునకును మేలేలేదు. సిగ్గ కూనవును.

చెన్నపురినండి ఫీజీదీవియనవారు ఆక్కడ కొంతకాల మనుభవించిన వెనుక తమ దీనస్థితిని, వేదతనమును భరింపజాలక యొక్కొక్కప్పుడు ఆత్మహత్యను గూడ చేసికొనుచుండురు. ఆక్కడ శ్రీలంకాభ్యుచాల తక్కువగా నుండును గాన పురు షులు చుప్పగానమావలెయిండి తమచూతమలో తాము పోట్లాడుకొనుచు ఒకరి నొకరు పొడుచుకొనుచు చచ్చెదరు. శ్రీ చాత్య లనేకములు సాధారణముగా జరుగుచుండును.

ఫీజీదీవి పూలీలు తమకిష్టమున్నను లేకున్నను ఒకయ మానునియొద్ద 5 సంవత్సరముల కాలము పనిచేయవలెక. ఒక్కొక్కప్పుడు కూలీలపై విచారణగడిగిన వర్తనలు కూలీల శ్రీలను నిర్బంధించి మానభంగము చేయుచుండురు. ఈయన స్థలను వా రైదుసంవత్సరముల వఱకు ఎట్లోభరింపవలసియుం దురు. వానినుండి తరించు నుసాయము లేదు.

హిందూదేశ కూలీల స్థితులనుగూర్చి విచారించుటకు ఆంధ్రుడు పియ్యగ్నోగార్ల ఫీజీ దీవులకు పోయినప్పుడు, చెన్నపురి రాజధానినండి ఆక్కడికి బోయిన కూలీలు తమ యవస్థలను జెప్పకొని, “యమ్ము ఈ యభిమామినుండి విడు దల చేసి స్వదేశమునకు పిసికొని పొం డ”ని మొక్కుకొనిరి. కొందఱు కన్నీరు కాలలు గట్టనేర్చుచు తమ మాతృభూమికి గొనిపోవడం మొదల పెట్టుకొనిరి.

చెన్నపురిరాష్ట్ర నివాసులారా! మామూలుటలు చెప్పెడు కూలీలగుర్యువారి మాయలలో మీ శ్రీలను జిక్కినీయ నుడు. మీ శ్రీలు రయిలువైమను నొద్దగాని, హైదోడ్లల మీదగాని, యాత్రాస్థలములందుగాని క్రొత్తవారిలో మాట్లాడ గూడదని వారికి గట్టిగా బోధింపుడు. కూలీలను గూర్చు వారు తమ కేమా మహాప్రేమ యున్నట్లు నటించుచు సహాయము చేయవలెదు. హారు మోసగాండు. మీ శ్రీలను బాడు చేయుదును. ఇప్పుడు ఫీజీదీవిలో నున్న శ్రీలు హిందూదేశ మున నున్నప్పుడు ఏకభద్రవ్రతలై యుండిరి. కాని ఫీజీ దీవి యందు వారి వస్త్రధుని నిర్బంధించి చి ఆక్రమ

ప్రవర్తనము నజీవించుచున్నాడు. వారికి బుట్టు బిడ్డ లు ఆక్రమప్రవర్తనము వలన గలగు చున్నారు. చెన్నపురిరాష్ట్ర ప్రజలారా! జాగ్రత్తగా మెలకువతో నుండుడు. మీ శ్రీలను ముందుగా హెచ్చరించి యుండుడు. కూలీలను గూర్చువారి వలలయందు మీ గ్రామములో నెవ్వ డును బడకుండునట్లు జాగ్రత్తతో మెలంగుచుండుడు. విద్యా లాభమునొంది మీ యోగక్షేమముల గోరుచుండు మీమీ ఈ కరపత్రము మూలమున మీకు హెచ్చరిక నిచ్చుచున్నాము.

(0)

కెయిజరు చక్రవర్తి లోకమును ధీక్రించుట.

జర్మనులు బ్రిటిషు వర్తకనావలను, తటస్థుల నావలను ఈమధ్య విశేషముగ ముంచుచున్నారు. గ్రేటుబ్రిటనులో భోజన పదార్థముల ధర యమితముగ పెరిగినది. దేశమునకు కావలసిన ధాన్యమును నావలమీద సాధారణపడకుండనే నేర్వ ముచేసి పండించుకొనవలయునని గొప్ప ప్రయత్నములు జలుగు చున్నవి. వసతిగృహములు, భోజన గృహములు, కాఫీ క్లబ్బు లు వగయిరాలలో గ్రేటుబ్రిటనులో అనవసరముగ సామగ్రిని వృథచేయువలదని ఆజ్ఞాపించబడినది. జర్మనీలోకతనే ప్రజ లకు కావలసినభోజనమును దొరతనమువారే పంచిపెట్టుట కయి ఆలోచనములు జలుగుచున్నవి. వాగములో ఒకటి రెండుదినములు మాంసాహారము లేకుండ జేయబడునట. ప్రజలు తినభోజనము తగ్గింపవలసినదని కోరబడినది. ఆహారముకయి పరదేశముమీద మునుపటివలె చాలభాగ మాధాన పడకుండుటకును, చాల భవ్యయము నాపి ఆ ధనమును యుద్ధమునకయి వినియోగించుటకును ఈ ముందు జాగ్రత్తలన్నియు పడుచున్నారు. భోజనసామగ్రిని తెచ్చు నావలను యుద్ధకార్యాచ్యులకు కొరతను, ఇతర వర్తకవ యోగ ములకొరతను నుపయోగించుకొనుటకును నవ్వడు వీలుపడును. సర్వేయములు కలిగించుచున్న తొందరలు బ్రిటిషు ప్రభు త్యాధికారుల కాయాసము కలిగించుచున్నమాట నిజము. ఈ క్రాధ్యుల నాపుటకును, జర్మనీదేశము సముద్రయుద్ధమునకు దిగుటకు సాహసించినవో నోడించుటకును కొలదికోజుల క్రిందట లండనులో మిత్రమండలివారి సముద్రాధికారుల సభ సమావేశమైయుండెను. ఆసభలో ఈ అంతర్గ్రాములవలన కలుగుచున్న అపాయమును శీఘ్రముగ తొలగించుటకయి బా గుగ నాలోచనలుజరిగినవి. ప్రతి మిత్రమండలిదేశమును ఈయ పాయమును తొలగించుటకయి యేమిచేయవలెనో నిశ్చయంప బడినది. ఈదుండగము లందరించినగాని వ్యాపారమునకు, వైద్య ములను స్వేచ్ఛగా సముద్రముమీద యుద్ధరంగములకుపంపుటకు, మిత్రమండలికి యుద్ధపరకరములను గ్రేటుబ్రిటనుసభరాచక్ర గా చేయుటకు వీలుపడుదు. ఇప్పటికి నాశనమయిన నావలు 100కి రి పంతులయినకాకపోయినను సర్వేయము దురంతక కృ త్యములనుండి పూర్తి విముక్తులగుట మిత్రమండలివారి విధా యక మయియున్నది. ఈ అంతర్గ్రాముల దుండగముల నావల సినదని బ్రిటిషు సముద్ర యుద్ధాంగములలో సర్వేయకార్యనో గారితో బ్రిటిషు వర్తక వాకాధికారు లీమధ్య నెఱుఁపెట్టి యుండిరి. అడ్మిరలు జెలికోగారును, కార్యుగారను ఈ జ్ఞాన్యమునుండి వర్తకనావలను, యుద్ధనావలను కాపాడుకయి యుద్ధకాళవారేమి జేయుచున్నదియు నివరముగ జెప్పగా వారు సంతోషించి కృతజ్ఞతన, దెలిసిపెడలిపోయిరి. ఈయంతర్గ్రాముల హంతకముల నాపుటకయి ఇంగ్లీషువారు 490 మైళ్లలెక్కి సముద్రములో గనులను పేర్చిపెట్టిరి. తటస్థదేశముల భాగము తప్పు, జర్మనీ యొక్క క్రొత్త సముద్ర మంత యు గనులయయియునది. ఈపనివలన జర్మను అంత గ్రాములు స్వేచ్ఛగా బయటికివచ్చుటకు వీలుపడుదు. ఏగనికో తగునకొని ప్రేలిపోగలవు. ఇంగ్లీషువారి టిల్లుచేయుట జర్మ నీకి ఆగ్రహమును కలిగించినది. వారు సముద్రముమీద పోరి జయించుతే పోయినను అంతర్గ్రాములచే ఇంగ్లండు వర్తకమును, ఇంగ్లీషు ప్రజాజీవమును ధ్వంసము చేయవలయునని శపథము బూనియున్నారు. ఒక వెయ్యి అంతర్గ్రాముల నీపనికయినిర్మించి యున్నాదనియు తంత్రివార్త లిదివఱకు వచ్చియున్నవి. ఇం గ్లీషువారు 490 మైళ్లు సముద్రములో పేర్చినగనులకు ప్రతి క్రియయో యనునట్లు తటస్థదేశములవారు మిత్రమండలితో సముద్రముమీద నెట్టి వ్యాపారమును పెట్టుకొనరాదనియు, నావలలో ఏవరకున్నను సరే, నావ ఏదేశస్థులయినను సరే ఆలోచనలేకుండ ముంచి వేయబడుననియు ఆస్ట్రీయా, జర్మనీలు తటస్థదేశములవారికి తెలియబడిరి. తటస్థదేశముల నావలు తటస్థ దేశపులకు తిరిగి చేరుటకయి ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీనుండి అందురు దినములు కాల మిచ్చిరి. ఈయాజ్ఞ తటస్థ

దేశములమీద పడుగువలె పడినది. ఈ దేశములనావలు యుద్ధ సామగ్రిని పిసికొని పోకయిండినవో సముద్రవ్యాపారమును జేసికొన వచ్చునని అంతర్జాతీయ నియమములున్నవి. ఇప్పుడు ఆసలే మిత్రమండలితో ఎట్టి సంబంధమును కలదని జర్మనీ ఆస్ట్రీయా లాజ్ఞాపించుటకు ఆదేశములకు మామూలేదు. ఈయాజ్ఞ తటస్థుల సముద్ర స్వాతంత్ర్యములకు భంగముచేసిన ట్లునది. అమెరికాలో ఈజర్మనీయొక్క క్రొత్త విధిగు గొప్ప సంభ్రమమును గలిగించినది. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారును మం త్రులుకుడిగ్గాలోచనముల జేయుచున్నారు. న్యూయార్కు, హాగ్బ రులో వ్యాపార మొకదిన మామబడెను. నావల ప్రయాణము రద్దుచేయబడినది. అమెరికా తన సముద్ర స్వాతంత్ర్యముల రక్షించుకొనుటకును, జర్మనీయొక్క పొగరు, నణచుటకును మిత్రమండలి పక్షమున యుద్ధమునకు దిగునని కొందరనుచు న్నారు. హాలెండ్, స్పెయిను, డెన్మార్కు, స్వీడను, దేశముల నుండి నౌకాప్రయాణములాపి వేయబడినవి. హాలండు యుద్ధ ములో జర్మనీపై దిగుకాలముసమాపించుచున్నదని అచ్చటి ప్రజ లనుకొనుచున్నారు. జర్మనులు మిత్రుల వైద్యశాలా నాకలను సయితము ముంచివేసెదమని బెదరించుచున్నారు. స్విట్జర్లండు, హాలెండు సరిహద్దులలో గొప్ప పై స్వమును జర్మనులు పేర్చి పేరి కు మీ ద తిరిగి మహాప్రయత్నములను జేయబోవుచున్నారు. తూర్పురంగము నుండి యజ్ఞహింసలకు పడవటికి మార్పుచున్నారు. నాతావ రణమంతయు మహాసంగ్రామ సంరంభ సంకలితమయియున్నది. దెబ్బ ఎచ్చటపడినను కామకొనుటకయి మిత్రమండలి వారు సిద్ధమయి యుండుటయేగాక జర్మనుల నోడించి ఆక్రమణ దేశములనుండి తరిమి నేయుటకు తగినంత బలములను కూర్చుకొని నిశ్చల చిత్తుమతో యెదురు చూచుచున్నారు. మే నెలలోపల జర్మనీ తన యావచ్చకిని వినియోగించి జయించిన జయింపవలయునట! లేదా పూర్తిగ వినాశనము కావలయునట. మిత్రమండలివారు జర్మనీ వినా శము యుద్ధమును జాలించకుండునట్లు నిశ్చయించుకొని యున్నారు.

(0)

గుంటూరు వార్తలు

(మా స్వకీయ విలేఖనుయొద్దనుండి.)

జిల్లా సంఘము.

గుంటూరు, ఫిబ్రవరి 4:—రెవ. తేదీని టవున్ హైస్కూలులో జిల్లా సంఘము పక్షమున నొక బహిరంగసభ కొండ వేంకటప్పయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగినది. రాజాపు చెన్నపురి కాసనసభలో భూపతిరాజు వేంకటపతి రాజుగారి చే నవపాదించబడు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి తీర్మానమువిషయమై తన సమర్థతను తెలుపుచు వెలగ పూడి సుబ్బారావుగారి క్రింది తీర్మానమును ఉపపాదిం చిరి. దానినే న్యాపతి నారాయణ రావుగారు ఆమోదించుచు మాటలాడిరి.

అనంతరము అగ్రాసాధిపతి విశ్వవిద్యాల యావత్కక తన గురించు మార్పుభాషాభిప్రాయ గురించును కొంత ముచ్చటించిరి. సభ్యులు ఏకగ్రీవముగ నా తీర్మానము నామో దించిన తరువాత సభ ముగించినది.

తీర్మానము.

“చెన్నరాష్ట్రమునందు విద్యావ్యాప్తికొక కొక విశ్వ విద్యాలయము చాలి యుండవలయు ఆంధ్రదేశమునందు విద్యా వ్యాప్తి కొరతను, ఆంధ్రజాతీయ పరిజ్ఞానాభివృద్ధికిని క్రాన్త్ర ములందును, కళలందును విద్య గలపు విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్ర మండలములలో స్థాపించుట అవసరము గనుక అట్టి విశ్వవిద్యాలయమును సాధ్యమైనంత ద్వారా స్థాపింపవలె నని ప్రభుత్వమువారిని సంఘమువారు ప్రార్థించుచున్నారు.

పోలీసువారి క్షేదలు.

రెవ. తేదీని పోలీసు నూపరెంటు ఆఫీసు ఆవరణములో పోలీసువారి వార్షిక క్షేదలు జుమ్మ ప్రదముగ జరిగినవి. విశేషలకు బహుమతు లీయబడెను.

జిల్లా సంఘము.

ఈ సంవత్సరము నూతనముగ జరిగిన జిల్లా సంఘపు ఎన్నికలలో కొండ వేంకటప్పయ్యగారు అభ్యుక్తులుగను వెల గపూడి సుబ్బారావుగారు, మాధవపెద్ది కాళిదాసుగారు, కార్యదర్శులుగ నేర్పాటు కాబడిరి.

ఆంధ్రనాటక పరివత్సభ.

వైసభవారు బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవిగారిచే రచి యింపబడిన “సత్య హరిశ్చంద్రయ్య” అను నాటకమును పోటీపరీక్ష నిర్ణయించి రెవ. తేదీని ప్రథమనాటకము జంపని గ్రామవాసులైన శ్రీవాణివిలాససభవారిచే బదర్శింపబడెను. ఈపోటీ పరీక్షకు ఏడు నాటక సమాజములవారు దరఖాస్తు లను బంపియుండిరి. ఆటలవలన వచ్చు ధనమునుండి కొంత నఆన్న దాసమాజమున కీయబడును.

THE GREAT WAR.

AMERICAN PATRIOTIC FERVOUR.

BY SWORD SHALL KAISER BE PUNISHED.

[REUTER'S AGENCY.]

AMERICA.

American Opinion on the Rupture. Unanimous Support for President Wilson

LONDON, February 5.

NEW YORK.—The definite breach with Germany has been followed by a wave of patriotism sweeping the country from end to end. All political differences have disappeared and expressions of loyalty and support are pouring in. Mr. Choate, Ex-Ambassador in London, in a statement which epitomises the attitude of responsible men of the country says:—"I am glad the break has come. Americans know that the Entente is fighting our cause as well as their own."

American newspapers unanimously applaud President Wilson for bringing America into line with the Allies and for upholding the dignity of America. They say "Germany put down her last stake and it is already lost. The Kaiser challenged America in demanding judgment by the sword, and by the sword shall he be punished."

America's Intentions.

WASHINGTON.—It is stated that the Government at present has no intention of seizing the German merchantmen laid up in ports, which would be an act of war. It is explained that the "Kronprinz Wilhelm," "Prinz Eitel Friedrich," "Appam" and "Kronprinzessin Cecilie" were already in the United States custody. The action of the Panama Canal authorities in taking charge of four Hamburg-America liners is a temporary measure to prevent the crews blowing up the vessels and endangering the canal.

Spies and German Agents Active.

WASHINGTON.—Government has asked for the co-operation of all State authorities to guard buildings and precautions have been redoubled at the White House and the Allied Embassies. It is estimated that there are ten thousand agents of the Central Empire under surveillance, at least five thousand being in New York alone. It is officially known that spies have been instructed to act in the event of a rupture with Germany. A number of outrages have already been committed; for example, the machinery of the "Kronprinzessin Cecilie" seized yesterday was seriously deranged. Spying activities include the surveying of routes leading to vital points and of the Panama Canal fortifications.

A Premature Report.

The report from Paris that America had broken with Austria-Hungary appears to be premature. The latest advices from Washington state that diplomatic relations with Austria hang by a very slender thread.

LONDON, February 5.

WASHINGTON.—It is still hoped that Germany will refrain from provoking hostilities but the Army and the Navy are preparing for eventualities. If Austria adheres to Germany's policy of frightfulness a break with her is certain.

President Wilson's Advice to Neutrals.

American representatives abroad have been instructed to inform neutrals that President Wilson believes it will make for peace if they follow America's example.

Opinion in Paris.

PARIS.—President Wilson is already a popular hero here. Cinemas displayed his photograph and the Stars and Stripes amid frantic enthusiasm. It is a fact that Germany has pushed toleration to the extreme limit by throwing all her promises to the winds.

British Press Comments.

The morning papers in England welcome President Wilson's action with warmth and speculate as to the possibility of America's declaring war. They point out that even with Military and Naval passivity America's help would be most valuable as, leaving out considerations of moral support, America's financial and natural resources are practically inexhaustible and would all be freely at the disposal of the allies. Moreover, there are two hundred German ships at present in American harbours. They are valued at fifty millions sterling and include the "Vaterland", the largest vessel in the world and nine others running from 25,000 to 13,000 tons.

Wilson's Action

Creates Formidable Difficulties in Germany.

LONDON, February 5.

PARIS.—Newspapers suggest that Mr. Wilson's action may have created formidable political difficulties in Germany, which will compel German leaders to effect a withdrawal amounting to defeat, possibly leading to serious consequences.

Dutch Steamers Ordered to Port.

BATAVIA.—In view of the new German submarineism, mail and cargo steamers which have already sailed have been ordered to put into the nearest Dutch Indian ports and await orders from Holland.

German Gunboat Set on Fire.

NEW YORK.—The interned German gunboat "Geier" interned at Honolulu has been set on fire by the crew and is blazing.

Attempts to Destroy Ships in Philippines.

The Crews of 23 Austrian and German ships in Philippines have attempted to destroy machinery. The Custom officers discovered that the engine rooms of nine steamers had been wrecked and fires burning under the empty boilers of others.

Belgian Relief Commission.

WASHINGTON.—Mr. Hoover, Chairman of Belgian Relief Commission, states that transportation by Commission has been suspended and the Commission's ships in Indian and other ports have been instructed to await orders. It is hoped that transportation will be resumed soon.

Americans Requested not to Leave France.

PARIS.—American Embassy has requested Americans not to leave France until further orders.

Ordered to Break off Relations.

Mr. Sharp, American Ambassador in Paris, has received cable instruction to break off all relations with Germany. This means the abandonment of embassy work for 3500 Germans interned in France.

Americans Captured by the Raider.

THE HAGUE.—The German Government has notified Mr. Gerard that Americans captured by the German raider will be released.

German Warnings.

LONDON, February 5.

AMSTERDAM.—The German newspapers publish apparently inspired warnings against exaggerated expectations from submarine frightfulness.

LONDON, February 5.

The French experts express confidence that the new submarineism will be short-lived. Their confidence is based on theory that the Germans will commence by sending out all their submarines, but will shortly be compelled to return to the shift system which they have hitherto followed.

GREAT BRITAIN.

War Loan Subscription.

LONDON, February 5.

The Union Insurance Society of Canton has subscribed one million sterling to the war loan.

The death is announced of Lord Harrington and of the composer Paul Rubens.

ITALY.

A Regrettable Accident.

How a Hospital Ship was Torpedoed.

LONDON, February 4.

ROME.—A semi-official statement, referring to the Austrian Note to the United States regarding the torpedoing of a hospitalship and steamers without warning in the Adriatic, states that the former was a regrettable accident, partly due to the ship not flying the prescribed flag. The ship was not sunk, and the casualties were very slight. The transports were torpedoed close to land, contrasting with enemy sinkings in the open sea and the abandonment of crews.

EGYPT

Memorial Service to Lord Cromer.

LONDON, February 5.

CAIRO.—Memorial service to Lord Cromer was held in All Saints Church, the Bishop of Jerusalem officiating. The High Commissioner, representatives of the Sultan, Ministers, diplomats and a representative congregation were present. The "last post" was sounded in the courtyard of the Church and was most impressive.

GERMANY.

LONDON, February 5.

A military train collided with a passenger train at Herzogenrath between Duesseldorf and Aachen. A hundred were killed and injured.

SEA WARFARE.

11 Vessels Lost.

LONDON, February 5.

The following steamers have been sunk:—"Isle of Aran" (British) "Gamma" (Dutch) "Ymer" "Heimland" "First" (Norwegian), Helicon (Greek) "Butron," "Dondoveniembre" and "Algorta" (Spanish) Also a British trawler and a Russian barquentine. Ten Norwegian and three Spaniards were drowned.

BRITISH FRONT.

German Story of the Attack.

LONDON, February 5.

A German official communique says:—"The English attacks northward of Beaumont broke down, but a detachment penetrated our front trenches near the north bank of the Ancre."

TELEGRAMS.

MESOPOTAMIA FRONT.

MESOPOTAMIA CAMPAIGN.

Many Tigris Trenches Captured.

Successful Cavalry Operations.

LONDON, February 5.

MESOPOTAMIA.—A communique says: We advanced three hundred yards on the night of the 28th-29th January on the right bank of the Tigris, eastward of the Tigris-Hai junction. We also advanced two or three hundred yards westward of the Tigris-Hai, on a front of eight hundred yards. Our casualties were slight. Our cavalry raid on Wednesday secured a large stock of grain. We captured on Thursday the penultimate line of trenches eastward of the Tigris-Hai junction, on the right bank of the latter river. We repulsed a counter-attack and took 150 prisoners. We attacked and captured trenches westward of the Tigris-Hai and killed a large number of the enemy. We were subsequently compelled to relinquish a portion of the ground gained. Our cavalry throughout the latter operations successfully operated westward of Kut-el-Amara.

Eye-witness Describes The Advance.

DELHI, February 5.

The following telegram dated, the 4th instant, has been received from an "eye-witness" in Mesopotamia:—

TIGRIS FRONT, FEB. 2ND.—We attacked yesterday on both banks of the Hai. On the east bank, after a heavy bombardment, we took the whole of the Turkish third line, driving the enemy back on their rear-most trenches. Our assault was driven on the salient in the centre of the position whence bombing parties worked right and left, until we had occupied the whole line from the east bank of the Hai to the Tigris. The third party moved forward along the communication trench, and secured a strong point in advance of the position. The enemy's casualties are very heavy, especially in one section where the trenches offered inadequate cover. Four officers and other ranks were taken prisoners. They were impressed with the intensity and accuracy of our barrage. During the bombardment one of our aeroplanes brought down an enemy Fokker, killed the pilot and the machine nose dived from seven thousand feet. On the west bank our advance was held up by enfilade fire from our left. To day the operations were confined to the bombardment of the enemy's position.

: o o o :

INDIAN TELEGRAMS.

—(O:O:O)—

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

—o o o—

DELHI

War Cable to the Viceroy.

DELHI, February 5.

The following telegram, dated the 3rd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British carried out a successful enterprise near Guondcourt capturing 56 officers as prisoners and drove off an attack near Gommecourt.

The French repulsed an attack near Reinerey.

A German aeroplane dropped five bombs at Dunkirk. Practically all operations on the eastern front are suspended owing to the extraordinarily intense winter weather.

There is a strong feeling in America that a break with Germany is inevitable, but no decision has been reached by the American Government.

CALCUTTA.

Bengal Provincial Co-operative Conference.

CALCUTTA, February 5.

At to-day's sitting of the Bengal Provincial co-operative Conference reports submitted by several sub-committees were considered. In the report of the village bank of the sub-committee it was stated that co-operative organization of Kamrup hat and Brahmanbaria rose to the occasion at a time of distress. The committee came to the conclusion that one of the best safeguards against distress was the spread of the co-operative movement in its present lines.

Primary Education.

In connection with the question of primary education the Conference unanimously accepted the recommendation of the sub-committee that primary education should be one of the first objects to which the charity fund of the Central Bank or society should be directed. The Conference again sits to-morrow.

American Representative in Calcutta Interviewed.

CALCUTTA, February 5.

Mr. James A. Smith, American Consul General who has been in south of France on holiday leave since September is not expected back until the end of the current month. His place is being filled in the meantime by Mr. J. Preston Doughton, the Vice Consul. Mr. Doughton interviewed by a press representative said that no official information and no definite instructions connected with breach between the United States and Germany had reached him from Washington. He was expecting every moment a cablegram authorising him to transfer German and Austrian interests to Signor Louis Grezous the Spanish Consul.

TELEGRAMS.

Villagers and Dacoits.

Villagers Rewarded: Pensions Given.

CALCUTTA, February 5. The Government of Bengal has sanctioned pensions and rewards to villagers who fought with dacoits on the 11th September last in the village of Lalitashar in Tippara District. In this dacoity after looking the house of Rubitchandra the miscreants while retreating were pursued for about two miles by a number of villagers who showed greatest pluck and endurance in spite of the fact that the dacoits kept up running fire with Maseur pistols at their pursuers causing the death of five men and wounding five others. One dacoit was eventually captured by the villagers, but the others escaped in paddy fields. The Government granted an extraordinary pension of rupees ten each to the widows of the four deceased and Rs. 5 to the father of the other, as also Rs. 715 to pay off the debts of the deceased. The Government also granted rewards of Rs. 250 to 12 villagers who took prominent part in the pursuit.

PUNJAB.

Punjab Double Company Recruiting.

LAHORE, February 5. A Press communique says:—The following information is published in connection with the scheme for the recruitment of the Punjab University Company. Candidates for enlistment should as previously announced send in their names before the end of February. Those who are taking examinations this spring will, however, not be required to join before May 7th. (2) Candidates for recruitment who are now in civil employ of the Government will, if accepted, retain lien on their civil appointments (3) In calculating the age of a man who has served in the University Company after subsequent entry into the employment under the Punjab Government the period of his military service will be deducted. (4) In all departments under the Punjab Government preference will be given, other things being equal, to candidates for employment who have served in the University company. In the case of police, jail and excise departments special importance will be attached to the fact that the candidate has served in the company.

Post-War Reforms.

Lahore Citizens' Meeting.

LAHORE, February 5. A public meeting of the citizens of Lahore and outstations was held last evening in the Bradlough Hall, Lahore, under the presidency of the Hon'ble Khan Bahadur Fazl-i-Hussain, M. A., Barrister-at-Law to consider post-war reforms. The spacious hall was filled to overflowing and the utmost enthusiasm prevailed. The Chairman said that the abstention of the Hon'ble Sardar-Sunder Singh Majithia from singing the Post-War Reform. Memorandum presented to H. E. the Viceroy by the 19 elected members of the Supreme Legislative Council had apparently given rise to some misapprehension in certain quarters as to the Punjabi attitude and that is why they had met that evening. After describing some of the defects of the present system of Government he said that the opinion generally held is that nothing short of self-government would remedy the evils and allow the country to grow to her full stature. India, however, was not going to tolerate the claim of the Colonies to partnership in the Government of India for a moment (cries of "No! Never!"). and he would assure the colonies that India was in no way inferior to any of the colonies in moral, intellectual and material equipment. Speaking of the reforms, the President said that the general feeling was that they represented the irreducible minimum of Indian demands and pointed out that the familiar old arguments about Hindu-Muslim disunion and the dearth of capable Indians to hold important offices of trust and responsibility were now exploded fallacies. The present policy should now make room for a policy of self-government.

Mr. Manchar Lal, Barrister-at-Law, late Minto Professor of Economics of the Calcutta University, moved the first resolution supporting wholeheartedly the reform memorandum accepted by the Congress and the League asking the Secretary of State to take immediate steps to give effect to it.

The Hon'ble Bakhshi Sobhan Lal, the Hon'ble Raizada Elahat Ram, the Hon'ble Rai Bahadur Ram Saran Das Dewan Bahadur Daulat Rai, Mr. Jawahir Lal and Khan Bahadur Mobamed Amid were in full sympathy with the resolution.

The second resolution thanking the 19 elected members was moved by Mr. Gokulchand Narang, Barrister-at-Law.

BURMA.

A Municipality & Railway Dispute.

RANGOON, February 5. Orders were passed to-day by the Commissioner of Pegu in the appeal of Burma Railways against the decision of the President of the Rangoon Municipality, who allowed a sum of Rs. Rs. 53,609 and odd claimed by the municipality as arrears of service taxes on land under rails uncovered for years 1912 and 13. The Commissioner held the amount was not recoverable as arrears for two years and allowed the appeal of the railway the Municipality being made to pay the costs of the appeal.

Burma Legislative Council.

Its Enlargement.

Burmans Opposed to Elected Members.

RANGOON, February 5. The following is the resume of the report of the Committee appointed to consider the question of the enlargement of the Burma Legislative Council: The Council at present consists of seventeen members of whom seven are officials and ten non-officials. Of the ten non-official members two only are elected ones by the Burma Chamber of Commerce and one by the Rangoon Trades Association. The remaining eight non-official members are nominated by the Government. The Committee finds the present Council is insufficient to represent the different interests in the province and that both official and non-official

TELEGRAMS.

members should be increased. They recommend that the Council should consist of thirty members, of whom ten shall be nominated officials, six elected non-officials, 12 nominated non-officials and two nominated experts, who may be either officials or non-officials. The committee propose that six elected non-official members shall be elected as follows:—On by the Burma Chamber, one by Rangoon Trades Association, one by the Burma University when it comes into existence and meanwhile by the Burma Educational Syndicate and three by Municipalities. The three Municipal Members are to be elected, one by the Municipality of Rangoon, one by other Municipalities in Lower Burma and one by the Municipalities of Upper Burma. As regards the 12 nominated members the principal innovation proposed is that six members shall be nominated by the Government to represent rural population of the districts namely one to represent Mandalay and Sagang divisions of Upper Burma, one to represent Magwe and Meiktila divisions of Lower Burma and one to represent each of the four divisions of Lower Burma. The Committee considered whether these six rural representatives might not be elected by the people, but the Burmese members of the Committee, representing all classes of Burmese opinion, strongly opposed the idea of election. They were unanimously of opinion that the people themselves at present prefer nomination by the Government rather than by election. The Committee have therefore recommended that six distinct rural representatives be nominated for the present and that the question of nomination versus election be reconsidered a few years hence.

The "Lieutenant-Governor of Burma to-day formally opened the Tiger tunnel at Namtu at Bawdia mine. The total length of the tunnel is 1,369 feet and costs Rs. 10, 50,000. It took two years and five months to complete the tunnel.

BOMBAY.

Maharatta Literary Conference.

POONA, February 5. The ninth session of the Maharatta Literary Conference will be held at Indore during the days of Holi Festival. Rao Bahadur Matkar, Commander-in-Chief of his Highness the Holkar's forces is appointed Chairman of the Reception Committee. Bringing to light documents of historical interest to be found in the Native States will be one of the subjects for discussion.

Municipalities and Local Boards Conference.

Mr. Karandikar's Project.

POONA, February 5. Mr. Karandikar of Satara has projected a conference of representatives of Municipalities and Local Boards of the Bombay Presidency. Since a similar conference was held at Poona in 1894 various important questions of great complexity have arisen demanding earnest deliberation and consultation and Mr. Karandikar is collecting local opinion on the question and if it is approved he proposes to hold the conference some time this year.

The Old Sore.

Renewed Discussion.

BOMBAY, February 5. The Bombay Corporation further discussed on Monday Sir Ibrahim Rahimtulla's proposal for the appointment of a committee to draft a representation to the Government for the dissolution of the City Improvement Trust and substituting in its place a committee of the corporation. Mr. Orr, Chairman of the Improvement Trust defended the policy of the Trust and urged that the same reasons which had created the Trust in 1897 were operating for its continuance, that if the plague crisis which brought it into existence no longer existed in its original intensity a more serious crisis faced them through the congestion in the city being intensified and extended on account of defective municipal building bye-laws, and that while slum areas in the Trusts estate was improved it had multiplied in the municipal area. He favoured the continuance of the Improvement Trust until the Corporation were able to give effect to Mr. Harvey's proposal of 1901 by amending the Municipal laws for effectively checking the growth of congestion and the improvement of slum areas. Mr. Piroza Sethna suggested certain amendments in Sir Ibrahim's proposition and it being agreed to was accepted by a majority of 10 to 9 votes.

Latest Telegrams.

Feeling Against Germany.

Berlin Surprised.

LONDON, February 5. While telegrams are pouring in from all parts of the world approving President Wilson's intervention, Germany still maintains a sullen silence, and no news has been received from her for twenty-four hours. There is a suggestion that members of the Government in Berlin are surprised at the extent of feeling against Germany, and are concealing a characteristic statement to save their face or are holding their hands in the hope of being able to supply submarine news as an offset to President Wilson.

Shipping Unaffected.

Normal Sailings.

The threats of frightfulness have still not been realised and have not affected the signing on of mercantile steamers, which is proceeding normally at every port. The Secretary of the Seafarers Union declared in an interview, that sailors did not care a rap for the German menace. Twelve British ships left Rotterdam yesterday morning, and a British trawler has arrived at Ymuiden to sell fish in the usual way. German agents at Rotterdam are spreading vague reports of the sinking of vessels, but they are scouted.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు

(మా విశేషకుల వద్దనుండి.)

శ్రీ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంత్రీ వార్త.

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 4:—2వ తేదీగల ఈ క్రింది తంత్రీ వార్త హిందూదేశ కార్యదర్శిగారి యొద్దనుండి రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది:— ఆంగ్లదండము:—బోమబేలు హామెలు వత్తరమున బ్రిటిషువారు తమ స్థానములను వృద్ధిపొందించుకొని న్యూవెల్లివాన్సు ప్రాంతమున జయప్రదముగా శత్రువుల నెదిరించిరి. శత్రువులు బ్రిటిషువంతులను సమాపింప ప్రయత్నించిరి. కాని వారి ప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లయ్యెను. బ్రిటిషు వారు గత మాసమున 1228 మంది శత్రులను పట్టుకొనిరి. వీరిలో 27 మంది నైసికో దోస్తగులు.

పరామరంగము.

పరామరంగములు శత్రుస్థానములమీదను శత్రువుల చేతులలోనుండి పరామరంగములు నేనెను. ఒకవిమానము 51 కిరంగిగుండ్లను శత్రువేరములపై నేనెను.

ఇటలీదండము.

చలి, విశేషముగా నుండుటచే విశేషములులేవు.

రష్యా దండము.

శత్రువులు విష వాయువును ప్రయోగించుచున్నను, పొగనుండు దట్టముగ నున్నను నీగాకు పడమట 20 మైళ్ల దూరమున శత్రువులు పట్టుకొనిన స్థానమును రష్యములు ములు నాక్రమించుకొనిరి.

ఆస్ట్రియాదండము.

ఆస్ట్రియాదండము తమజనులతో మాట్లాడుచు మనముయుద్ధమున సంపూర్ణ విజయము నొందుదుమనుట కెవరికిని సంకేయము లేదనియు, మిత్రమండలివారి నాకాదశ, నైసికదశ, ఆర్థిక సంపదలన్నియు సక్రమముగా కూడ శత్రువులపై బడినందున విజయము తొలగజాల దనియు, ఎవ్వరును జయింపక, విసిగి ఎవరికి వారే ఊరవరంధ్ర రహమాట విశ్వసనీయులు కాదనియు, యుద్ధరంగమున జయోపజయములు నిశ్చితములు గావనియు, ఐనను మిత్రమండలి సంపద యంతయు చేర్చబడిన యుద్ధ సంపూర్ణ విజయము సునిశ్చితమనియు, మిత్రమండలి వారి విజయములన్నిటిని గలిపి చూచినయెడల ప్రస్తుతస్థితులును కనుకూలముగా నున్నననియు విజయము సునిశ్చితమై యుండగా మనము దృఢచిత్తముతో ప్రయత్నించి విజయావాప్తిని శత్రు పలుక వలయుననియు చెప్పిరి.

ఆంగ్లదండము.

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 5:— గోండ్వోరు వద్ద బ్రిటిషువారు విజయము 55 కురిసి పట్టుకొనిరి. గోండ్వోరువద్ద శత్రువులు రలపడిన తిమిరి:

పరామరంగము.

రెయినరీ యొద్ద పరామరంగము శత్రువుల నోడించిరి.

తూర్పుదండము.

డంకిర్నువద్ద జర్మను విమానము 5 బాంబులను వదలి నది, తూర్పుదండమున విపరీతముగు చలిబాధ కలుగుటచే నేమియు జరుగుటలేదు.

అమెరికా.

అమెరికావారి కథికాగ్రహము కలిగినది. అమెరికావారికిని జర్మనులకును మైత్రీపడక తప్పదు. కాని ఏదియును నిర్ధారణ కా లేదు.

సర్ తామస్ హాలండుగారు

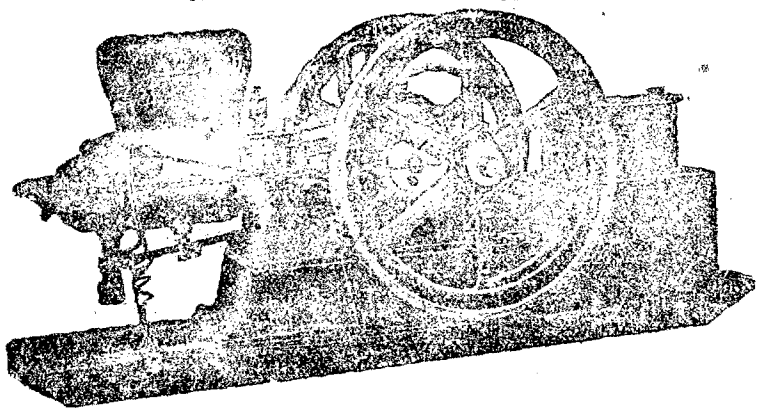
ఇంకొక యుద్ధోగమున నియోగింపబడుట.

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 5:—సర్ తామస్ హాలండు గారిని యుద్ధవిషయము లగు సప్తయలను హిందూదేశమునుండి పంపు పనిలో నుంచవలసిన సకసరముకలుగుట చే ప్రస్తుతము పారిశ్రామిక పంచాయతీ సంఘవిచారణలు కొంతకాలమువఱకు చాలించి మఱల శత్రుకాలము వచ్చునప్పుడు బొంబాయియుదు విచారణ ప్రారంభింపనగు నని పంచాయతీవర్తమానుని వారు చూచించిరి.

ఖర్చురహితముగా శ్రీరామదుర్గ సంగీత సజ్జన బాల బాలికా సాహిత్యసమాజమువారు ప్రదర్శించుచున్న నాటకము లకు అక్కడి యాంధ్రనమిలివారు మెచ్చుకొని గత నెల 27వ తేదీని చిత్రాంగి సారంగధర హాత్రలను ధరించిన శ్రీలక్ష్మిదర్శకుడు రెండు బంగారుపతకములను బహుమతి చేసిరి.

శరీరమును విశదీకరించునాత ఆత్మసత్తి.
 దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన వాస్తవమును
 గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. ఏ.
 చిన్నలైజా చక్కనిగ్రంథము కేలరు. ౧౯౮౦.
 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
 హోమబాగు, 212, మద్రాసు.

“ఆమెక్ కో” యంత్రములు క్రూడ్ వెల్ట్రోలుతో నడుపబడును.

ఈ యంత్రము నడపుటకు నీటిల్లువాడు అయినను సముద్రములో నేర్పుకొనగలడు చిన్న యంత్ర సహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడినది. పంపులను, రంపపు యంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేర్ట్రిలను, అచ్చయంత్రములను మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడపగలను.

నెల అతిసులభము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6, 2½ హెక్. పి. నరకు రకమువారిగా మా నల్ల స్టాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును. నెలలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు ధయచేసి మా కిల్లు వ్రాయుడు.

జెస్సు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్లు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు

327

పోస్టువాక్సు నెం 63. మదరాసు

ఉచితము!

ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు నేర్పుకొన వచ్చును. క్రయము లేదు. తిపాలఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేకరజీ,
20, చీనాబజారురోడ్, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్పేతకుభమునుబాండును స్వాభావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరింపట వలననే కల్లుచున్నది ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపాత్రమును అయ్యున్నది ఇప్పించు ను. ఈ పుస్తకము ఇవాముగా నీయబడును. పోస్టు చార్జి యు మేము భరించుచున్నాము. వెంటనే పోయెను

219 వైద్యకాశ్రీ, మునిశేంకర్ గోవిందజీ,
అరంకవిగ్రహ పోష్టాఫీసు 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేదీయాషధ ప్రదర్శనములయందు విచ్చిరి.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్

వసుక్కు

లేహ్యములు, బిళ్లలు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారంబున సిద్ధపరుచుదురు. వెలహక్కికై వ్రాయుడు. ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

వ్యవహారములన్నియు సాంగ్లేయ భాషలో జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, 'Bombay, 13.

శారదాంబ

ఇది శ్రీశర్మభోధిని యను నాటకము సంఘముచేత సంస్కరణమునకు మార్గ మిందు నాపబడినది. అందరు జగివి తీరవలయును.

నెల 0-4-0 పోస్టేజీ వేలు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

భాదాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసమరిల్లా

ఆశుభాశీర్వాద రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కీరీటునుకంటే ముందు. మరుపులను, మచ్చలను గండమాలలను తొలగించుటకు, ప్రాతనిష్ఠలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారి (28)

వనోపధిసారసమరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యమచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, నులబద్ధకమును కాశసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరారోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవరకు మందులకు 4 బొమ్మల బుడ్డిలలో ఆమ్మబడును.

ప్రాప్తేతిరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వతోశాల-విద్యా సప్రతి.

ఇది శ్రీయుత కట్టచుంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది. నెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఏకభాషావిప్రశంస

ఇది కన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము. నెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

619

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈ మురబ్బ సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బొత్తుములోనే ధాతుసప్తము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుదురు. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు నిరకాలము సుఖముగ జీవించుదురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నిరుచుచుట మానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును, రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూలో, కాంధవార్ జేతములలో మైగనుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినటవలన నునకేళ్లు 4 గురు మనఃస్థూల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషిక గలదు. మై మురబ్బను సేవించి నించి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయోగించి నాణ్యతల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు సుఖమిచ్చును.

అనుపానపాత్ర పార్శ్వలతో పంపబడును.

15 పుణాలు డబ్బీ నెల రూ. 2-0-0. తిపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవస్థ్యరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

“ఆనంద” గ్రంథమాల, తృతీయకుసుమము.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

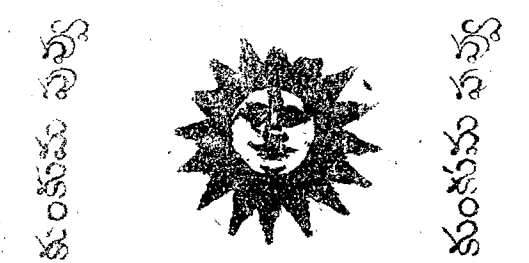
వచనము (235)

పటములు చేర్చింపబడి యున్నవి.
కాశ్యపపునందాదారులకు తిపాలఖర్చులు సహా నెల.

1వ వాల్యం	ఆదిపర్వము	1-4-0
2వ వాల్యం	”	1-4-0
3వ వాల్యం	” సంపూర్ణం	1-8-0
4వ వాల్యం	సభాపర్వము	1-8-0
21	” శాంతిపర్వము ప్రథమ భా॥	1-4-0
22	” ” ద్వితీయ భా॥	1-6-0
23	” ” తృతీయ భా॥	1-4-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,
అనందా ముద్రాలయము, లోక్ స్ప్రియర్, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడ్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21. హమ్మంవీధి, బొంబాయి.